ОРОНУУДАЙ ПРОЛЕТАРИНАР, НЭГЭДЭГТЫ!

Бурят-Монголой ҮНЭН

ВКП(б)-гэй Бурят-Монголой обкомой, БМАССР-эй ...но Соведэй, ВКП(б)-гэй Улан-Удын горкомой орган.

№ 23 (6213)
ФЕВРАЛИИН
3
СУББОТО
1951 он.

Сэн 20 мүнгэн.

Партийна суглаан—большевистскэ хүмүүжэлгын һургуули мүн

...ин областной комитедэй ...ум болбол «Колхозно пар...хин организацинуудай хү...ин ямар байһан тухай ба ...е һайжаруулха хэмжээнүүд ...тогтоол соогоо партидото...элмэриие үндэһөөрнь һай...ка ябадал туйлахыень пар...комуудые ба колхозно эхин ...низацинуудые уялгалһан

...ин обкомой пленумэй ...эрл соо онсолон тэмдэглэг...оор, бүхы эхин парторгани...дта партийна суглаануу...йно-политическэ үндэр хэм...үнгэргэлгэ хадаа партидо...удэлмэриин дэбжэлтын гол ...услови мүн. «Һарада заа...һоо үсөөн бэшээр, саг үр...артийна суглаануудые үн...тэдэниие нарин һайнаар ...» гэжэ ВКП(б)-гэй обко...нум партиин айкомуудые ...зуудай эхин парторгани...дые уялгалаа һэн.

...)-гэй обкомой пленумэй эдэ ...нууд бүхы эхин партийна ...цинуудта бүрин хамаада...

...парти болбол партийна ...большевистскэ хүмүүжэл...гуули гэжэ хододоо тооло...а юм. Партийна суглаа...рэ коммунистнууд болбол ...ажабайдалай гол шухала ...нуудаар һанал бодолнуу...ан абалсадаг, хүдэлмэреэ ...хаража үзэдэг, зорилго...тодорхойлһон шиидхэбэри...хамтадаа абадаг байха ...мунистнууд болбол пар...глаануд дээрэ большe...урадаг, партийна хатуу...дог байна.

...йна суглаануудай үсөөн ...дэг парторганизацинууд...йна хүдэлмэри һула бай...партийна суглаан үгы ...нхыдөө партийна хүдэлмэ...айхагүй юм.

...парти хадаа нигта жаг...хүсэл зоригойнгоо нэгэ...айдагаараа хүсэтэй юм. ...үндэһэ һууринь бологшо ...эхин организацинуудта ...табиһан зорилгонуудые ...н түлөө бүхы коммунист...дэбхитэй тэмсэлэй үндэ...л зоригой ба ажал-ябуул...нэгэдэл, энэ нигта жаг...лагдадаг байна. Партийна ...уд дээрэ парторганизаци ...коммунистнуудай зорилго...тодорхойлдог ба эдэ ...удые бэелүүлхэ зүб метод ...дэг байна. Хүдэлмэриин...шухала асуудалнуудые ...ммунистнуудай хабаадал...хамтадаа зүбшэн хэлсэ...стэл парторганизаци бол...зоригой ба ажал-ябуул...то нэгэдэл туйлажа ша...на.

...на суглаануудай айхаб...удхашанартай байдагынь ...гөөр, партийна суглаа...егулярна бэшээр, партийна ...ануудһаа заабари ерэ...түлэб үнгэргэдэг партий...зацинууд манайда үшөөл ...э байна.

...лхэдэ, Ториин аймагай ...дай олохон парторганиза...иимэ байдал мүнөө хү...рдэнэ. Тус аймагай зарим ...изацинуудта 2—3 һара ...гэ дахин суглаан үнгэр...байба.

...охидбэшэ байдал олонхи ...партийна организацинуу...етарьнуудай гэмээр то...Партийна суглаан дээрэ ...хаража үзэгдэхэ, шиид...суудалнуудые гансаараа ...е һэдэдэг, өөр дээрээ ехэ ...жа абадаг партийна организацинуудай секретарьнууд үсөөнбэшэ үзэгдэнэ. Эдэ секретарьнууд болбол өөһэдынгөө үүргые ойлгоогүй, коммунистнуудай үүсхэл эдэбхиие хүгжөөхын орондо, харин энэниие һуларуулна гээшэ. Бүгэдые өөр дээрээ даажа абахые һэдэдэг, партийна организациие бэеэрээ һэлгэдэг секретарь хадаа хүдэлмэриие имагтал унагааха хэрэгтэ ехэхэн хохидол ушаруулха байна.

Зарим ушарта партийна суглаанууд юундэ регулярна бэшээр үнгэргэгдэнэб гэхэдэ, ВКП(б)-гэй зарим айкомууд удаан саг соо партийна организацинуудай хэхэ хүдэлмэриие өөһэдөө хэхэ буруу дүршэл хэрэглэдэг байһан ба партийна организацинуудые имагтал заабаряар хүтэлбэрилжэ һургажархиһан байгаа. Жэшээлхэдэ, Закаменай аймагта зарим партийна эхин организацинууд имагтал партиин айкомой түлөөлэгшэдэй колхоздо ерэхэдэнь лэ партийна суглаа үнгэргэжэ болохо юм гэжэ һүүлшын үе болотор тоолодог байба.

Партийна суглаанууд ямар шалтагаанһаа боложо регулярна бэшээр үнгэргэгдэнэб гэжэ асуухада, зарим партийна эхин организацинуудай секретарьнууд: «суглаануудые хододоо үнгэргэжэ байхань шухала бэшэ байгаа, юундэб гэхэдэ бүхы коммунистнуудые суглуулжа шиидхэхэ асуудалнууд гараагүй» гэжэ харюусадаг. Иимэ харюу хадаа партийна суглаануудай удхашанарые буруугаар ойлгодогые гэршэлнэ.

Партийна суглаануудые саг үргэлжэ үнгэргэхэ гээшэ эхин партийна организациин ямар хүдэлмэрилжэ байһаниие харуулһан гол шухала показательнуудай нэгэниинь мүн. Зүгөөр, суглаануудай үнгэргэгдэһэн тоонуудһаа гадна, мүн тэдэнэй ямараар үнгэргэгдэһэн шанарынь, тэдэнэй идейно-политическэ хэмжээнь шухала байна. Зарим партийна организацинуудта суглаанууд хододоо шахуу үнгэргэгдэдэг байбашье, партийна ниитын эдэбхитэй хабаадалгагүйгөөр, шухала шүүмжэлэл ба өөрыгөө шүүмжэлэлгүйгөөр үнгэрдэг байха юм. Жэшээлхэдэ, Баунтын аймагай партийна организацида болодог суглаанууд дээрэ имагтал партийна организациин секретарь, колхозой түрүүлэгшэ үгэ хэлэдэг ба тон үсөөн коммунистнууд үгэ хэлэдэг байха юм. Энэ хадаа зүбшэжэ байгаа асуудалаар бусад коммунистнуудта хэлэхэ юумэ үгы байһан дээрэһээ болоногүй. Зүбшэхэ асуудалнууд тухай, суглаан тухай коммунистнуудта саг соонь дуулгагдадаггүй, тиимэһээ тэдэнэр суглаанай болохоһоо урид хэлэхэ үгэеэ бэлэдхэхэ аргагүй байдаг.

ВКП(б)-гэй обкомой III пленумэй шиидхэбэри соо суглаануудые саг үргэлжэ үнгэргэхэ заабаритай хамта, мүн суглаан бүхэниие нарин һайнаар бэлэдхэжэ байха тухай онсолон тэмдэглэнэ. «Асуудалнуудые бэлэдхэлгэдэ ба зүбшэн хэлсэлгэдэ коммунистнуудые бүри олоор хабаадуулха, суглаанууд дээрэ большевистскэ шүүмжэлэл ба өөрыгөө шүүмжэлэлые зоримгойгоор дэлгэрүүлхэ, суглаанууд дээрэ абтаһан шиидхэбэринүүдые бэелүүлхын түлөө үдэр бүриин хиналта эмхидхэхэ», — гэжэ ВКП(б)-гэй айкомуудые ба эхин парторганизацинуудые пленум уялгалһан байна.

Партийна суглаануудай идейно-политическэ хэмжээе хэлбэришэгүйгөөр дээшэлүүлхэ, суглаан бүхэнэй большевистскэ хүмүүжүүлгын бодото һургуули байха ябадал туйлаха гээшэ партийна организаци бүхэнэй шухала зорилго мүн.

Улан-Удын паровоз бүтээгшэдэй илалта

...Удын Ленинэй орденто паровозо-вагонно завод 1950 оной ...лай дүнгүүдээр Бүхэсоюзна социалистическэ мүрысөөндэ ...и ээлжэ, СССР-эй Министрнүүдэй Соведэй дамжуулгын ...та хүртөө.

...эхэ амжалтатайнь дашарамдуулан, СССР-эй зам харилсаа...стр нүхэр Бещев тус заводой коллективые амаршалба.

Һунгуулиин № 16 Паровозо-бүтээлгын округто

Агуухэ Сталин—илалтымнай туг

Һунгуулиин 49-дэхи участогай агитпунктда эдэ үдэрнүүдтэ хүн зон хододоо олон байдаг. Январиин 25-да үдэшын 6 час үшөө болоогүй байхада агитпункт руу хаана хаанаһаань һунгагшад олоороо суглarна. Эдэнэр һонирхолтой лекци шагнахаяа яараһан байгаа. Уданшьегүй клуб соо хүн зон дүүрэшэбэ. ВКП(б)-гэй ЦК-гэй пропагандистска группын гэшүүн нүхэр Прохорова уласхоорондын байдал тухай дэлгэрэнгы лекци уншаа. Лекци шагнагшадай асуудалнуудта нүхэр Прохорова тодорхой харюунуудые үгэһэн байна.

Лекциин һүүлээр паровозо-вагонно заводой культурын Ордоной самодеятельностиин коллектив һонирхолтой концерт харуулаа.

Энэ агитпункт тодорхой түсэбэй ёһоор хүдэлмэрилдэг. Һүүлэй үдэрнүүдтэ һунгагшадта зорюулагдажа хэдэн лекци уншагдаа. ВКП(б)-гэй Железнодорожно райкомой пропаганда ба агитациин таһагые даагша нүхэр Бережной коммунизмын агуухэ барилганууд тухай лекци уншаа. «27 жэл соо Ленингүйгөөр, нүхэр Сталинай хүтэлбэри доро—ленинскэ замаар» гэжэ темээр ВКП(б)-гэй райкомой пропагандист нүхэр Заикинагай уншаһан лекциие һунгагшад ехээр һонирхожо шагнаа.

Агитпунктын таһаг урин дулаахаар ба уран гоёор шэмэглэгдэнхэй. Ном дэбтэр ба газетэ, журналнуудаар хангагданхай. Лекци, элидхэлнүүд хэгдэхэһээ гадна, һунгагшадтай хөөрэлдөөнүүд, газет уншалганууд үнгэргэгдэнэ. Һунгуулиин Участково комиссиин гэшүүд хүдэлмэридөө оролдосотойгоор хандана. Һунгагшадай списогүүдые шалгалга дүүрэхэ ойротоо. Агитпунктын дэргэдэ 100 үлүүтэй агитаторнууд хүдэлмэрилнэ. Һунгуулиин 49-дэхи участогай һунгагшадай байрануудаар тэдэнэр үдэр бүри ябажа, РСФСР-эй ба БМАССР-эй Верховно Соведүүдэй депутадуудта кандидадууд тухай һунгагшадта ойлгосотойгоор хөөрэжэ үгэдэг. Һунгалтануудай үдэр дэлхэйн бүхы прогрессивнэ хүн түрэлтэнэй вождь нүхэр Сталинай түлөө голосовалха байһанаа мэдэхэгүй нэгэшье һунгагша участок соо байхагүй.

Түмэр замай техникумэй студент, агитатор нүхэр Викторов № 137 гэртэ байдаг һунгагшадтай ехэ һонин хөөрэлдөө үнгэргөө. Тиихэдээ В. И. Ленинэй ба И. В. Сталинай үгэнүүдэй бэшэгдэһэн грамофонно пластинка хэрэглэһэн байна. Энэнь һунгагшадые бүришье ехээр һонирхуулаа.

Агитаторнууд Киселева, Кокин гэгшэд һунгагшадай дунда хүндэ ехэтэй болонхой. Нүхэр Сталинай ажабайдал ба ажал-ябуулга тухай, тэрэнэй хүтэлбэреэр манай ороной туйлаһан гайхамшагта амжалтанууд тухай тэдэнэр ойлгосотойгоор хөөрэжэ үгэдэг. Заводой капитальна барилгын таһагай түрүү стахановец-шулуушан, коммунист Мелехов һунгагшадай дунда ехэ хүдэлмэри хэнэ.

Агитаторнууд коммунистнууд нүхэд Морозов, Червоник гэгшэд № 70 ба 129 гэрнүүд соо ажаһуудаг һунгагшадай дунда хүдэлмэри ябуулжа, округой һунгагшадай политическэ ба ажалай дэбжэлтэ тухай хөөрэжэ үгэнэ. Һунгагшад хадаа инаг багша Сталинай түлөө голосовалха золой тудаһанда хизаарлашагүй ехээр баясана.

— Бурят-Монголой засагай Верховно органой депутадта манай кандидат нүхэр Сталин тухай хөөрэлдөө үнгэргэхэдэ, һунгагшадай өөһэдынгөө вождьдо хэды шэнээн ехэ инаг дуратай байһан гүнзэгы, дулаан мэдэрэлые бүрин харуулха үгэ олохонь бэрхэ,—гэжэ агитатор Викторов хөөрэнэ.

Һунгуулиин № 16 Паровозо-бүтээлгын округой бүхы участогуудта иимэ ехэ баяр боложо байна.

Депутадуудта кандидадууд һунгагшадтаяа уулзаба

Улан-Удын № 1 дунда һургуулиин спортивна зал соо тус һургуулиин багшанар ба гүрэнэй банкын Бурят-Монголой отделениин хүдэлмэрилэгшэд январиин 28-най үдэшэ олоороо сугларaa. Эдэнэр хадаа РСФСР-эй ба БМАССР-эй Верховно Соведүүдэй депутадуудта кандидадууд Доржи Цыремпилович Цыремпилонтой, Гомбожап Цыдынжапович Цыдынжаповтай уулзахаяа ерэһэн байна.

Тус суглаае этигэмжэтэ нюур нүхэр Хадалов нээгээ.

Залуу һунгагшадай зүгһөө нүхэр Поспелова иигэжэ хэлэбэ:

—Доржи Цыремпилович Цыремпилон һунгуулиин Улан-Удын № 722 округһоо Улан-Удын Ленинэй орденто паровозо-вагонно заводой, Улан-Удын паровозно депогой, Улан-Удын мяха-консервын комбинадай ба Бурят-Монголой 25 жэлэй нэрэмжэтэ сэмбын фабрикын хүдэлмэришэдэй, инженернүүдэй, технигүүдэй ба албахаагшадай коллективүүдээр РСФСР-эй Верховно Соведэй депутадта кандидат болгогдон дэбжүүлэгдэнхэй. Нүхэр Цыремпилон БМАССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй түрүүлэгшээр хүдэлмэрилхэдөө, республикынгаа ажахын ба культурна хүгжэлтэ хангахын тула ехэ ажал ябуулаа. Бурят-монгол арадай үнэн сэхэ хүбүүн Доржи Цыремпилович Цыремпилондо февралиин 18-най үдэр нэгэн хүн шэнгеэр голосуудаа үгэхыень һунгагшадые уряалнаб.

Удаань 74 наһатай һунгагша, хуушанай партизанка нүхэр Дуненко үгэ хэлэжэ, нүхэр Поспеловагай дурадхалые халуунаар дэмжэһэн байна.

—БМАССР-эй Верховно Соведэй депутадта кандидат болгогдон һунгуулиин №7 Улан-Удын Мичуринска округой һунгагшадаар бурят-монгол арадай большевистскэ партиин үнэн хүбүүн, БМАССР-эй Министрнүүдэй Соведэй түрүүлэгшын орлогшо Гомбожап Цыдынжапович Цыдынжапов дэбжүүлэгдээ, — гэжэ нүхэр Яковлев хэлэбэ. — Нүхэр Цыдынжапов манай республикын искусствонуудые хүгжөөлгэдэ ехэ габьяатай байһанайнгаа түлөө СССР-эй Арадай артистын ба Сталинска шангай лауреадай хүндэтэ нэрэзэргэдэ хүртэнхэй. Бурят-Монголой Гүрэнэй оперо ба баледэй театр нүхэр Цыдынжаповай хүтэлбэреэр ехэ амжалтануудые туйлажа, Ленинэй орденоор шагнагдаһан байна.

—Һунгалтын үдэр Гомбожап Цыдынжапович Цыдынжаповта бултадаа голосуудаа үгэхыетнай уряалнаб гээд,—нүхэр Яковлев үгэеэ дүүргэбэ.

Удаань нүхэр Словик, Шалышкин, Педатов, Бедлинский ба бусад үгэ хэлэжэ, түрүүшын нүхэдэй дурадхалнуудые халуунаар дэмжээ.

Суглаанай түгэсхэл дээрэ депутадуудта кандидадууд нүхэд Цыремпилон ба Цыдынжапов үгэ хэлэжэ, тэдээндэ үзүүлһэн этигэл найдабариин түлөө һунгагшадта баясхалан хүргөөд, этигэл найдабарииень хүндэтэйгөөр бэелүүлхэбди гэжэ мэдүүлбэд.

М. Авдохина.

Педагогическа институтда

Январиин 30-да Бурят-Монголой гүрэнэй Доржи Банзаровай нэрэмжэтэ techinститутдай студентнэр, һургагшанар ба албахаагшад РСФСР-эй Верховно Соведэй депутадта кандидат Доржи Цыремпилович Цыремпилонтой, БМАССР-эй Верховно Соведэй депутадта кандидат Клавдия Афанасьевна Убугуноватай уулзалга хээ.

СССР-эй түүхэ заадаг кафедрые даагша, түүхын наукануудай кандидат В. П. Тюшев суглаа нээхэ зуураа, иигэжэ хэлэбэ:

— Бидэ өөһэдынгөө дэбжүүлһэн хүндэтэ кандидадуудтай уулзахаа мүнөө сугларaад байнабди. Бурят-монгол арадай ба Ленин — Сталинай партиин үнэн хүбүүн Доржи Цыремпилович Цыремпилон, республикын эрхим багша Клавдия Афанасьевна Убугунова тухай өөһэдынгөө найдабариие дахинаа мэдүүлнэбди.

Һунгагшадайнгаа этигэл найдабариие Доржи Цыремпилович Цыремпилоной хүндэтэйгөөр дүүргэдэг ба дүүргэхэ байһан тухайдань филологическа наукануудай кандидат Г. Н. Упхонов, студент Ж. Доржиев, һургагша Егунов ба бусад халуун үгэнүүдые хэлэбэд.

Нүхэр Д. Ц. Цыремпилон үгэ хэлэхэдээ, РСФСР-эй Верховно Соведэй депутадта кандидат болгон дэбжүүлһэнэйнь түлөө бүхы һунгагшадта үнэн зүрхэнһөө баясхалан хүргөөд, тэдэнэй этигэл найдабариие харюулха тухайдаа мэдүүлбэ, институтда һуража байхадаа марксизм-ленинизмын һургаалаар өөһэдыгөө зэбсэглэхыень уряалан, студентнүүдтэ хандаба.

Һүүлээрнь этигэмжэтэ нюур Мария Николаевна Назимова үгэ абажа, БМАССР-эй Верховно Соведэй депутадта кандидат Клавдия Афанасьевна Убугуновагай тухай хэлэбэ. Клавдия Афанасьевнатай 6 жэл суггаа хүдэлмэрилжэ байнаб. Манай № 2 дунда һургуулиин багшанар ба һурагшад Клавдия Афанасьевнае ехээр хүндэлдэг. Багашуулые һайнар һургадаг, Эхэ орондоо, большевистскэ партида үнэн байхаар хүмүүжүүлдэг. Энэ хэрэгтэ Клавдия Афанасьевна бүхы хүсэеэ, эрдэм мэргэжэлээ зорюулдаг.

— Манай студентнэр Клавдия Афанасьевнае ехээр хүндэлдэг, ушарынь, бидэнэр педпрактикада гарахадаа Клавдия Афанасьевнагай заабаряар заалгын мэргэжэл шадабарида һурадагбди. Өөрынгөө баян дүй дүршэлые бидэндэ дамжуулан үгэдэг,—гэжэ techinститудай 4-дэхи матфагай студентка Капустина мэдүүлбэ.

БМАССР-эй Верховно Соведэй депутадта кандидат Клавдия Афанасьевна Убугунова үгэ абаад, иигэжэ хэлэбэ: үгытэй бурядай басаган урдань засагай органдо дэбжүүлэгдэдэггүй байһаниинь мэдээжэ. Имагтал Агуухэ Октябрьска социалистическэ революци, Ленин — Сталинай парти хадаа арад зондо бүрин түгэс эрхэ сүлөө олгоо. Эхэнэр хүниие эрэшүүлтэй адли эрхэтэй болгоо. Агуухэ Сталинска эпоходо ажаһуужа, советскэ үхибүүдые һурган хүмүүжүүлжэ байһанайнгаа түлөө большевистскэ партида ба багша Сталинда уялгатайб, һунгагшадай иимэ ехэ этигэл найдабари үзүүлһэндэнь гүнзэгы баясхалан хүргэнэб, энэ найдабарииень харюулхын түлөө оролдолго гаргахаб.

Ярославска область. Владычинска районой Юдинскэ хүдөөгэй библиотекэдэ 3 мянга гаран ном тоологдоно. Зураг дээрэ: библиотекарь М. Строганова Сталинай нэрэмжэтэ хүдөө ажахын артелиин колхозник Ф. Д. Николаевта хүргэхэ номуудые бэшэг зөөгшэ Л. Зориновто үгэжэ байна.

ТАСС-эй фотохронико.

Киргизскэ ССР-эй промышленностиин, хүдөө ажахын, наукын, культурын ба искусствын хүдэлмэрилэгшэдые орденууд ба медальнуудаар шагналга

Киргизскэ Советскэ Социалистическэ Республикын хорин табан жэлэй ойтой дашарамдуулан, промышленность, хүдөө ажахы, наука, культура ба искусствые хүгжөөлгөөр амжалтануудые туйлаһанайнь түлөө СССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй 1951 оной январиин 31-нэй Указаар Киргизскэ ССР-эй промышленностиин, хүдөө ажахын, наукын, культурын ба искусствын олон хүдэлмэрилэгшэд шагнагдаба.

Ленинэй орденоор—46 хүн;

Ажалай Улаан Тугай орденоор—345 хүн; **«Хүндэлэлэй тэмдэг»** орденоор—679 хүн; **«Шэн габьяата ажалай түлөө»** медаляар—521 хүн; **«Ажалдаа шалгарһанай түлөө»** медаляар—409 хүн шагнагдаа.

(ТАСС).

Фрунзын нэрэмжэтэ Уһан-Сэрэгэй училищиин 250 жэл

ЛЕНИНГРАД. I Петрын захиралтаар 1701 оной январьда байгуулагдаһан, дэлхэй дээрэ эгээн үнинэй Уһан-Сэрэгэй энэ Дээдэ һургуулиин 250 жэл гүйсэһэнтэй дашарамдуулан, Ленинэй орденто Улаантугта М. В. Фрунзын нэрэмжэтэ Уһан-Сэрэгэй Дээдэ училищиин нэрэ дээрэ, командованида, һургагшадта ба курсантнуудта ороной бүхы далайнуудһаа ба океануудһаа халуун амаршалганууд абтаба.

Эндэ, Васильевскэ арал дээрэ Уһан-Сэрэгэй Дээдэ һургуулида алдарта флотоводецууд: Ушаков, Сенявин, Лазарев, Нахимов, Корнилов, Истомин һураһан байха юм. Шэн зоригто далайшад—Малыгин, Челюскин, Лаптев, Чириков, Нагаев, Литке, дэлхэйе тойрожо түрүүлэн далайгаар тамарһан ород хүнүүд—Крузенштерн ба Лисянский гэгшэд эндэ һуража гараа. Корабль барилгада, далайн хэрэгэй теори ба практикада ехэхэн оруулалта хэнэ. Эхэ ороноо алдаршуулһан, советскэ ехэ эрдэмтэ академик А. Н. Крылов тус училищида далайн наукатай анха танилсаһан юм. Эндэһээ советскэ олон адмиралнууд өөрынгөө албые эхилһэн байна.

Агуухэ Октябрьска социалистическэ революциһаа хойшо училищиин курсантнууд нэгэнтэ бэшэ номоо винтовкоор һолижо, гартаа буу барин, Эхэ ороноо хамгаалгада жагсаһан байна. Тус училищаар хүмүүжүүлэгдэһэн хэдэн зуун хүн Эхэ ороноо хамгаалгын үедэ шалгаржа, мүнөө Советскэ Союзай орденууд ба медальнуудаар шагнагдаа, хэдэн арбаад хүн Советскэ Союзай Геройн нэрэзэргэдэ хүртэһэн байна.

Энэ училищи Уһан-Сэрэгэй флодой командирнуудые бэлэдхэхэ хэрэгтэ гайхамшаг габьяа туйлаһанай түлөө Ленинэй орденоор шагнагдаһан ба Революционно Хүндэлэлэй Улаан Тугые СССР-эй ЦИК-һээ абаһан байна.

(ТАСС).

КОММУНИСТНУУД БА ПАРТИЙНАБЭШЭ ХҮНҮҮДЭЙ СТАЛИНСКА БЛОГОЙ КАНДИДАДУУД

★★★

Локомотивые жолоодогшо

Үнинэй машинист, нэгэдэхи классай механик Николай Прокопьевич Соседенкын жолоододог локомотив ээлжээтэ заһабарилгада орохын түлөө подъемочно цех соо зогсобо. Тэрэниие харахада арюун сэбэрхэн зандаа, нэгэшье түгдэрһэн, холторһон юумэн харагданагүй. Энэ баримта юу харуулнаб? Тус паровозой бригадын гэшүүдэй, тэрэ тоодо бригадир Николай Прокопьевичын, даажа абаһан орёо оньһото машинадаа өөһэдынгөө нюдэнэй сэсэгы шэнгеэр хандадагые гэршэлнэ. Заһабарилгын үедэ Николай Соседенко цех сооһоо гарангүй, бэеэрээ байжа, энэ хүдэлмэриие хүтэлбэрилнэ, заһабарилагшадта туһална.

Патриот Соседенкын хүтэлбэрилдэг бригадын гэшүүдэй машинадаа гамтайгаар хандадагыень удаадахи тоо баримтанууд ямаршье гоё үгэһөө үлүүгээр гэршэлнэ. Энэ паровоз тогтоогдоһон нормоһоо 25 мянган километр үлүү ябаһанайнтаа һүүлдэ гэхэ гү, али эгсэ 100 мянган километр ябаад, заһабарида ороһон байна. Дайнай хойто тээхи табанжэл соо энэ бригада хоёр эшелон тухай шулуу нүүрһэ, тиихэдэ паровозоо заһабарида оруулангүй жолоодожо 100 мянган түхэриг гүрэнэй мүнгэ арбилаа.

Николай Прокопьевич Соседенко 17 жэл соо паровоз жолоодожо ябана. Энэ үе соо тэрэнэй ябаһаниинь бүхы дэлхэйе табин зургаа дахин тойроһонтой адли юм. Хэды хүшэр хүндэ бэрхэшээлнүүдэй дайралдабашье, нүхэр Соседенко зоримгой ба шэн зоригто ажалаараа тэдэниие зайлуулдаг байна. Николай Прокопьевичын мэргэжэл ба шадабариин ургахатай хамта, тэрэнэй нэрэ хүндэнь ургаа. Тэрэнэй габьяае советскэ правительство үндэрөөр сэгнээ. Николай Соседенко Ленинэй орденоор, хэдэн медальнуудаар шагнагданхай. Тэрээндэ нэгэдэхи классай механигай, ахалагша машинистын нэрээзэргэ олгогдожо, дэлхэй дээрэ эгээн үнэтэй капитал — хүнүүдые — пассажирнуудые шэрэдэг поездын паровоз даалгажа үгтөө.

Бүри 1947 ондо Николай Прокопьевичые БМАССР-эй Верховно Соведэй депутадаар һунгахадаа, округой һунгагшад «энэл хүн манай этигэл найдабариие үнэн сэхэ ажалаараа дүүргэхэ байха» гэлсэгшэ һэн. Тиин, Николай Соседенко энэ найдабариень большевистскэ ажалаараа дүүргэжэ, мүнөө гүрэнэй ажал-ябуулагша болохоор дахинаа дэбжүүлэгдээ.

Нүхэр Н. П. Соседенко депутатска уялгаяа ба стахановска ажалаа тон зүбөөр зохилдуулан дүүргэдэг юм. Тэрэ хадаа Эхэ оронойнгоо ба большевистскэ партиин үнэн хүбүүдэй нэгэн мүн.

М. Толкач.

★★★

Олон мэргэжэлтэй стахановка

Наталья Алексеевна Павлуцкая —Мухаршэбэрэй таряашанай басаган. 1932 ондо арбан долоотой Наталья модо бэлэдхэл дээрэ модо урадхуулагшаар хүдэлмэрилжэ эхилээд, дүрбэн жэл соо эсэхэ сусахые мэдэнгүй ажаллаһан байгаа.

Һүүлээрнь шэлэй заводто хүдэлмэрилжэ, шэл шлифовалдаг мэргэжэл шудалһан байха юм. Долоон жэл соо эндэ ажаллаха зуураа, энэ мэргэжэлээ гүнзэгыгөөр шудалжа, эрхим стахановецуудай нэгэн болоо. 1943 он. Шэлэй заводто каменщигууд олоор хэрэглэгдэбэ. Энэ хүндэ хүдэлмэридэ имагтал эрэшүүл ажалладаг байһан юм.

Халуун галда халасагүй тусхай хубсаһа үмдөөд, нюдэндөө шэл хээд хүдэлмэрилхэдөө, Наталья Алексеевна эрэшүүлһээ зааханшье дутуугүй эршэмтэйгээр ажаллажа, коллективайнгаа дунда тон хүндэтэй болоо, стахановецын нэрээзэргэдэ хүртэбэ. Тиигээд, үшөө нэгэ — газовщицын мэргэжэл шудалаа.

Зоригтой ажалаараа стахановка болоһон зол жаргалта советскэ эхэнэрнүүдэй нэгэн Наталья Пав

луцкаяе заводой коллективэй гэшүүд бүгэдөөрэн хүндэлдэг ба дурладаг байгаа. БМАССР-эй Верховно Соведтэ энээнэй урда тээ һунгаһан һунгалтануудта депутат байһан туладаа, Наталья Алексеевна арад зоной этигэл найдаб... имагтал стахановска ажал... харюулһан байна. Мүнөө №... лааниие хүтэлбэрилнэ. Тус ... заводойнгоо коллектив соо ... һэн мүрысөөндэ хододоо түрүү... ри ээлжэ ябадаг.

Нүхэр Павлуцкая ... ажал-ябуулагша байжа, аж... дай эрилтэнүүд болон гомодо... та һүбэлгэнөөр хандажа, тэ... саг соонь шиидхэхэһээ гадна... ниитын дунда политико-... жүүлгын хүдэлмэри эдэбхи... ябуулдаг болоо. Тэрэ хадаа ... мой гэшүүн байха зуураа, ... гөө идейно-теоретическэ хэ... хододоо дээшэлүүлнэ.

БМАССР-эй Верховно С... һунгаха һунгуулиин № 10 ... зионно округой һунгагшад Н... Алексеевна Павлуцкаяе рес... кынгаа засагай дээдэ орга... путадта кандидадаар дахин... жүүлээ. Арадай этигэл найда... энэ патриоткын стахановска ... лаараа харюулхань лабтай.

Д. Дан...

Томодхогдоһон колхозой түрүүлэгш...

Һунгуулиин № 77 Мухаршэбэрэй округой һунгагшад Ново-Заганска сельсоведэй Сталинай нэрэмжэтэ томодхогдоһон колхозой түрүүлэгшэ Игнатий Андреевич Бродниковые БМАССР-эй Верховно Соведэй депутадта кандидадаар дэбжүүлээ.

Игнатий Андреевич 1904 ондо Баргажанай аймагай үгытэй таряашанай бүлэдэ түрэһэн байха юм. Игнатиин эсэгэ Андрей Бродников хүбүүнэйнгээ 5 наһатай байхада наһа бараа һэн. Игнатий Андреевичын балшар бага наһан үлэсхэлэн ядуу байдалда үнгэрһэн байна. Тэрэ хадаа горьтойхон боложо эхилхэдээ нютагай баяд, ноёдой барлаг болоо һэн.

Зүбхэн лэ советскэ засаг нүхэр Бродниковто гэрэлтэй һайхан зам нээжэ үгөө. 1926 ондо Игнатий Андреевич һайн дураараа Улаан Армиин зэргэдэ алба хэхээр мордоо һэн. 1928 ондо армиһаа табигдажа ерээд, нүхэр Бродников ГПУ-гай районно ба областной органуудта хүдэлмэрилһэн байна.

1933 онһоо 1942 он хүрэтэр нүхэр Бродников советскэ ба ажахын хүтэлбэрилхы тушаалнуудта хүдэлмэрилөө. Тэрэ хадаа 1942 ондо Мухаршэбэрэй аймаг эльгээгдэжэ. Октябриин сомоной «Путь Ленина» колхозой түрүүлэгшээр хүдэлмэрилөө.

1943 ондо нүхэр Бродников мүн тэрэ аймагай «Красный Заган» гэ-

жэ таряанажалтай томохон колхозой түрүүлэгшээр һунгагдаһан байна. Тэрэ хадаа тус колхозые гээгдэнги бэшэ болгожо, аймагай түрүү колхозуудай зэргэдэ оруулһан байха юм. Нүхэр Бродников колхозойнгоо ажахые хурдан түргэнөөр һэргээн бодхооһоной ба үндэр ургаса туйлаһанай түлөө Ленинэй орденоор, хэдэн грамотануудаар шагнагдаһан байна.

1950 ондо нүхэр Бродников Сталинай нэрэмжэтэ томодхогдоһон колхозой түрүүлэгшээр һунгагдаа.

Хэдэн олон һалбаритай ажахые хүтэлбэрилжэ бай...раа, нүхэр Бродников колхоз... хидхэлэй-ажахын талаарнь бэхижүүлхын, колхозн... улам шанга шадалтай ... хын түлөө эсэшэ сусашагүй... дэлмэрилдэг ба бүхы дүршэ... дабарияа зорюулдаг байна. ... үүсхэлээр тус колхоздо э... станци ба радиоузел баригд... 1950 ондо колхозой культур... шан баригдажа, ашаглалгад... лагдаа. Мүн малай типовой... байранууд олоор баригдаһан... ригдажашье байна.

Энэ колхоз үнеэ һааха... хайшалха хүдэлмэринүүдые... рын хүсөөр эрхилдэг болоо. ... колхозой ажахын бусад һ... нуудта электрын хүсэн ... хэрэглэгдэнэ.

Игнатий Андреевич Бр... Ленин—Сталинай партяар ... жүүлэгдэһэн арадай үнэн ... мүн.

Һунгалтануудай үдэр ... Бродниковто һунгуулиин... Мухаршэбэрэй округой һу... дай голосуудаа нэгэн һанал... хэнь лабтай.

Б. Дымб...

Үнинэй багша

Загастайн (Сэлэнгэ) үгытэй бурядай хүбүүн Рабдан Очировай бага наһатай байхада, Россидахи хүдэлмэришэнэй революционно хүдэлөөн бүхы орон соо дэлгэржэ, тон ехэ хүсэн болоо. Политическэ забастовконуудта хабаадаһан түрүү хүнүүд Сибирь, Байгалай үмэнэхи нютагууд худар сүлэгдэдэг байгаа.

Тиимэ сүлэлгэдэ ерэһэн ородой түрүү хүнүүд бурят-монгол арадай дунда гэгээрүүлгэ-хүмүүжүүлгын туйлай ехэ хүдэлмэри ябуулдаг, үеын үедэ гээгдэжэ байһан бурят ороной үргэн талые нойрһоонь һэреэхэ гэжэ оролдодог һэн. Рабдан Очиров иимэ арюун һайн сэдьхэлтэ хүнүүдэй нүлөөндэ орожо, эрдэмэй дээжэдэ хүртэлсэһэн байгаа.

Тэрээнэйнгээ ашаар нүхэр Очиров 1919 онһоо хойшо мүнөө хүрэтэр нютагайнгаа ажалшадай үхибүүдые ном бэшэгтэ һурган, арадай багшанарай зэргэдэ ябажа, тон хүндэтэй үүргэ дүүргэнэ. Байгалай үмэнэ Советскэ засагай тогтоогдожо эхилхэдэ, нүхэр Рабдан Очирович Бургалтайн (мүнөө Түриин аймагта) ревкомой гэшүүн байха зуураа, залуу советскэ засагые бэхижүүлэлсэхын түлөө эдэбхитэйгээр тэмсээ һэн.

Сэлэнгын аймагай Загастайн сомоной Сталинай нэрэмжэтэ колхоз республика соохи эгээн томо, эгээн түрүү колхозуудай нэгэн. Тус колхозой түүхын хуудаһануудые ираа һаа, түрүүшынь нюурта Рабдан Очирович Очировай нэрэ байха.

Эсэгэ ороноо хамгаалгын дайнай үедэ Загастайн сомоной Соведэй гүйсэдкомой түрүүлэгшээр хүдэлмэрилжэ, гитлеровскэ эзэмлэгшэдые ба японско империалистнуудые бута сохихо хэрэгтэ бүхы арадтаяа хабаадаа. Тэрээнэйнгээ түлөө нүхэр Очиров «1941—1945 онуудта болоһон Эсэгэ ороноо хамгаалгын дайнай жэлнүүдтэ хэһэн шэн габьяата ажалай түлөө» медаляар шагнагдаһан байна.

Дайн сэрэг түүхэтэ илалтаар дүүрэжэ, коммунизм байгуулагшадые хүмүүжүүлхэ ажалда парти болон правительство эрхим хүнүүдээ эльгээгээ. Тиихэдэ, загастайнхид Рабдан Очировичые баһал хүүшан ажалдань эльгээһэн байна.

1950 оной декабрьда Рабдан Очирович ажалшадай депутадуудай Загастайн сомоной Соведэй депутадаар һунгагдаа һэн.

Манай республикын ажалшадай эрхим түрүү хүнүүдээ союзна болон автономно республикануудай Верховно Соведүүдэй депутадуудта кандидадуудаар дэбжүүлжэ эхилхэдэнь, Загастайн дунда һургуулиин багшанарай коллектив Рабдан Очирович Очировые республикын засагай дээдэ органдо кандидадаар дэбжүүлээ.

БУРЯТ-МОНГОЛОЙ КОМСОМОЛЕЦУУД БА ЗАЛУУШУУЛ ҺУНГАЛТЫН УРДА ТЭЭ

★

М. ГАСЬКОВ,
ВЛКСМ-эй Бурят-Монголой обкомой секретарь

★★

Ажалшадай политическэ ба үйлэдбэриин ехэ дэбжэлтын оршон байдалда РСФСР-эй ба БМАССР-эй Верховно Соведүүдтэ һунгаха һунгалтануудай бэлэдхэл хэгдэжэ байна. Һунгалтануудта бэлэдхэл хадаа советскэ арадай единствын, большевистскэ партиие, советскэ правительствые, агуухэ Сталинаа тойрон тэдэнэй улам нигтаар жагсаһанай һүр хүсэтэ демонстраци болоо.

Эгээл дээдэ ёһоной, советскэ демократиин бэелэл, — агуухэ Сталинска Конституци хадаа оронойнгоо политическэ ажабайдалда эдэбхитэйгээр хабаадаха үргэн эрхэнүүдые манай залуушуулда олгоо.

Манай Советскэ Союзай залуушуулда адли иимэ үргэн эрхэ эдлэжэ байдаг залуушуул гэжэ дэлхэйн нэгэшье орондо байхагүй. Бидэниие хүмүүжүүлхэ хэрэгтэ коммунистическэ парти ба нүхэр Сталин юушье гамнадаггүй гэжэ манай залуушуул мэдэдэг. Ленин—Сталинай партида үнэн байдаг, хэлбэришэгүй ба эрэлхэг зоригтой, коммунизм байгуулгын зам дээрэ ушарһан ямаршье бэрхэшээлнүүдһээ айдаггүй шэнэ, залуу үетэн манай орон дотор хүмүүжүүлэгдэнэ.

Тиимэһээ, советскэ залуушуул бүхы арадтаяа хамта депутадта түрүүшын кандидат болгон нүхэр Сталиниие нэрлэнэ, коммунистнууд ба партиинабэшэ хүнүүдэй сталинска блогой кандидадуудые—Эхэ оронойнгоо эрхим хүбүүд басагадые нэгэн һаналаар дэмжэнэ.

Манай ороной ажалшад залуушуулые үндэрөөр сэгнэнэ, гүрэнэй шухала хэрэгүүдые тэдэндэ найдана. Союзна ба автономно республиканудай Верховно Соведүүдэй депутадуудта кандидадууд болгогдожо олон залуу хүнүүд дэбжүүлэгдэнхэй. Һунгуулиин Окружной комиссинуудта хүдэлмэрилэгшэдэй 12 процентнь комсомолецууд байна. Нилээд олон комсомолецууд ба залуушуул Участково комиссинуудай гэшүүд болонхой.

Һунгуулиин № 76 Ленинскэ округой ажалшад БМАССР-эй Верховно Соведэй депутадта кандидадаар гуталай фабрикын заготовщица комсомолка Цырен-Жигмит Молоновае дэбжүүлээ. 21 наһатай энэ комсомолка фабрикын түрүү хүдэлмэришэдэй нэгэн юм.

БМАССР-эй Верховно Соведэй депутадуудта кандидадуудаар Зэдын аймагай Буденнын нэрэмжэтэ колхозой эрхим хонишон комсомолка Екатерина Цыренова, Хэжэнгын аймагай Молотовой нэрэмжэтэ колхозой һаалишан Цыпилма Дашиева, Баргажанай аймагай Баянголой дунда һургуулиин багша Дунсама Бадмаева болон бусад дэбжүүлэгдээ. Манай залуушуул арад зоной эды үндэр этигэл найдабариие үнэн сэхээр харюулха байһаниинь лабтай.

Бурят-Монголой хүбүүд, басагад ажалай шэнэ шэнэ амжалтануудые туйлан, һунгалтануудые угтажа байна.

Мяханай комбинадай колбасна цехын комсомолка Нина Роговаягай залуушуулай бригада үшөө 1950 оной май һарада табанжэлэйнгээ түсэб дүүргээд, жэлэй эсэс хүрэтэр 100 мянганһаа дээшэ тонно эрхим шанартай продукци түсэбһөө гадуур бүтээн гаргаһан байха юм. Мүнөө тус бригада үдэрэйнгөө даалгабариие 150—170 процент дүүргэнэ.

Республикын ой модоной промышленностиин залуушуул ехэ дэбжэлтэтэйгээр хүдэлмэрилнэ. Шулуутайн леспромхозой залуу тракористнууд Рудак ба Мягков һунгалтын хүндэлэлдэ дээшэлүүлэгдэһэн уялга абаад, тэрэнээ амжалтатайгаар дүүргэжэ байна. Эдэнэр модо зөөхэ декабрь һарынгаа түсэбүүдые 140—150 процент дүүргэһэн, һарын 5—6 хоногыень алмагдаһан түлишэ дээрэ хүдэлмэрилһэн байха юм. Мүн энэ леспромхозой залуу шофёрнууд Тимофеев ба Бондаренко үйлэдбэриингөө даабариие нэгэ хахад дахин үлүүлэн дүүргээд, 160—160 килограмм бензин алмаа. Иимэ жэшээнүүд олон.

Социалистическэ мүрысөөндэ хүдөөгэй залуушуул эдэбхитэйгээр хабаадана. Саянтын МТС-эй комсомолец Цырен-Даша Бимбаевай бригадын тракористнууд тракторнуудаа, хүдөө ажахын машинануудаа хамагһаа түрүүн заһабарилжа дүүргээд, колхозуудта туһалжа байна. Закаменай аймагай Ленинэй нэрэмжэтэ колхозой комсомолец Цыремпил Хандажаповай даадаг адуунай-товарна фермэ адуу моридойнгоо тоо толгойе олошоруулха жэлэй түсэбые 1950 ондо үлүүлэн дүүргээ. Кяхтын аймагай «Улан-Табангут» колхозой чабан Цыпилма Битухеева һунгалтын урда тээхи мүрысөөндэ оролсоод, хонидоо тобир тарганаар харууһалжа байна. Үнгэрэгшэ жэлдэ Цыпилма Битухеева 110 эхэ хониноо 146 хурьга абажа, бүрин бүтэнөөр түлжүүлээ.

Ажалшан арадай агуухэ вождь, залуушуулай эгээн дүтын хани нүхэр И. В. Сталин, тэрэнэй ойрын соратнигууд В. М. Молотов ба Г. М. Маленков БМАССР-эй Верховно Соведэй депутадуудта баллотировалагдаха зүбшөөлөө үгөө гэһэн мэдээсэлые Бурят-Монголой залуушуул бүхы ажалшадтаяа хамта угаа ехэ баяртайгаар ба дэбжэлтэтэйгээр угтаа. Энэ мартагдашагүй ехэ событи залуушуулай дунда ажалай шэнэ баатаршалганuудые үүсхээ.

Паровозо-вагонно заводой булад шудхадаг цехын комсомолецууд Александр Селиванов, Николай Смоличев ба Григорий Суворов гэгшэд стахановска вахтада жагсаад, халаанайнгаа даабаринуудые 200—250 процент дүүргэнэ. Улан-Удын отделениин 2777-дохи комсомольско паровозой бригада (ахалагша машинистнь коммунист Здаров, машинистнуудынь комсомолецууд Сиротин ба Прусаков) үбэлэй үедэ паровозоо сүүдхэ бүхэндэ 400 үлүүтэй километртэ ябуулна.

Залуушуулай ажалай эдэбхи үүсхэлые толгойлхо, һунгалтын хүндэлэлдэ дэлгэрһэн социалистическэ мүрысөөндэ бүхы комсомолецуудые ба залуушуулые хабаадуулха гэшэ комсомольско организацинуудай дайшалхы зорилго болоно.

ВЛКСМ-эй ЦК-гэй V пленум болбол «Союзна ба автономно республиканудай Верховно Соведүүдтэ һунгаха һунгалтануудай үедэ комсомольско организацинуудай бэелүүлхэ зорилгонууд тухай» асуудал зүбшэн хэлсээд, һунгалтануудые амжалтатайгаар үнгэргэлгэтэй холбоотой ниитэ-политическэ ба эмхидхэлэй-техническэ хүдэлмэринүүдтэ комсомолецууд болон залуушуулые эдэбхитэйгээр хабаадуулха ябадал хангахыень комсомольско организацинуудые, комсомольско хүтэлбэрилхы органуудые уялгалһан байна.

ВЛКСМ-эй ЦК-гэй V пленумэй шиидхэбэриие бэелүүлэн, комсомольско организацинууд агитационно-ойлгууламжын хүдэлмэрээ үргэн далайсатайгаар ябуулжа байна. 4 мянга үлүүтэй комсомолецууд һунгуулиин участогуудта агитатораар хүдэлмэрилнэ. Тэдэнэй олонхинь даһан хүдэлмэрээ амжалтатайгаар дүүргэнэ. Жэшээнь, Тарбагатайн аймагай «Красный боец» колхозой агитатор-комсомолец Иннокентий Андриянов һунгагшадтай хөөрэлдөө хэхэдээ эгээн шухала, һонирхолтой темэнүүдые абажа тон ойлгосотой тодоор хэлэжэ үгэдэг, залуу һунгагшадай вечернүүдые үнгэргэдэг, уранзохёолой литература уншажа үгэдэг юм.

Республика дотор эмхидхэгдэһэн комсомолецууд-залуушуулай 70 шахуу агитбригада һунгагшадай дунда ехэ хүдэлмэри ябуулна.

Байкало-Кударын аймагта санашадай агитбригада эмхидхэгдээд, колхозуудаар, малажалай фермэнүүд дээгүүр ябажа, һунгалтанууд тухай хөөрэлдөөнүүдые хэнэ, концерт харуулна. ВЛКСМ-эй Сэлэнгын айком аймсоведэй гүйсэлкомой культурно-гэгээрэлэй эмхи зургаануудай таһагтай хамта 4 агитбригада эмхидхээ. Элидхэлшэдһээ, уранһайханай самодеятельностьдо хабаадагшадһаа эдэ бригадануудынь бүридэнхэй. Иимэ һайн жэшээнүүдые олоор харуулжа болохо байна.

Гэбэшье, һунгалтын урд... агитационно-ойлгууламжын... мэриие халирхай муугаар ... байһан комсомольско орг... нууд бии. Кяхтын, Иволг... байкальска аймагуудай ... комсомольско эхин орг... нууд һунгалтануудта бэлэд... рэгтэнь партийна организа... таа хүсэд һайнаар ту... комсомолецууд болон за... лые агитационно хүдэлмэ... гэнөөр хабаадуулнагүй.

Комсомольско организа... бии байгаа дутагдалнууды... усадхаад, агитационно-... дисткa хүдэлмэрээ бүхы ... рань ябуулха гэшэ шуха... хала зорилго мүн.

Республикын нилээд ол... хүнүүд һунгалтада түрүү... хабаадахань. Тиимэһээ, ... мольско организацинууд ... һунгагшад тушаа онсо ... табижа, һунгалтын хуули... нилсуулха зэргэтэй.

ВЛКСМ-эй обкомой VII ... хадаа РСФСР-эй ба БМ... Верховно Соведүүдтэ һунг... галтануудта бэлэдхэхэ ба ... үнгэргэхэ хэрэгтэ эдэбхи ... хабаадалсахыень республи... хы комсомолецууд ба залу... уряалба.

Бурят-Монголой комсо... ба залуу һунгагшад РСФ... БМАССР-эй Верховно Со... һунгаха һунгалтануудта ... нэгэн хүн шэнгеэр хаб... коммунистнууд ба парт... хүнүүдэй сталинска блог... дадуудта голосуудаа үгэ... мунизмын хэрэгтэ, ... Сталинай агуухэ хэрэгтэ ... заарrүй үнэн байдагаа ... руулхань лабтай.

ПАРТИЙНА АЖАБАЙДАЛ

Колхозно эдэбхитэдые ургуулан хүмүүжүүлхэ

Колхозно партийна организацинууд партийнабэшэ эдэбхитэдтэ тушаглан хүдэлмэрилдэг, колхознигуудай саг үргэлжын дэмжэлгэ абадаг байгаа һаа, ехэ ба бата бэелэлгэ ажалтануудые туйлажа шадаха.

Партийнабэшэ эдэбхитэдэй дунда ябуулха хүдэлмэри партийна организацинуудһаа ба тэдэнэй секретарьнуудһаа эмхидхэлэй ехэхэн дүршэл эридэг байна. Партийнабэшэ хүдэлмэрилэгшэ болбол зон тухайда дээрэлхүү зан гаргаха, командалха ёһогүй, харин партийнабэшэ хүнүүдэй һанал бодолдо анхаралтайгаар хандаха зэргэтэй. Коммунистнууд хадаа партийнабэшэ хүнүүдые сурагхаһаа гадна, мүн өөрөө тэдэнһээ һураха ёһотой.

Колхознигуудай дунда ниитэ-политическэ хүдэлмэри ябуулһанай үндэһөөр партийна организацияа тойрон партийнабэшэ эдэбхитэдые болгожо шадаха байна. Энэ зорилгоор түрүү колхознигуудые колхозой ажахын ба ниитын ажалда олоорнь хабаадуулха шухала.

Мүнөөгэй коммунистнууд ба партийна эхин организацинуудай секретарьнууд арад зонтой саг үргэлжэ нигта холбоо байгуулжа, түрүү хүнүүдые али бүхы талаһаань һайнаар мэдэхэ ушартай. Эдэбхитэдэй политическэ хүмүүжэлые, индивидуальна шадабарииень харгалзажа абалсан, ажал хүдэлмэридэ зүбөөр хэрэглэхэ ба тэдэнэй хүгжэлтые шадамараар залан ударидаха гэшэ партийна организациин түрүүн уялга болоно.

Манай аймагай «Красное знамя» колхозой партийна организаци эдэбхитэдые хүмүүжүүлхэ хэрэгтэ ехэ анхарал хандуулна. Колхозник Ф. Сухарев үнэн сэхэ ба ажал хүдэлмэридэ дуратай хүн байһан хадаа, агитатораар томилогдоо. Нүхэр Сухарев партийна организациин даалгабарие оролдосотойгоор, һайнаар дүүргэнэ. Ушарынь, коллективые хүтэлбэрилэгшэ нүхэр С. А. Сухарев, партийна организациин секретарь нүхэр Бальжиров гэгшэд тус агитаторто гол заабари үгэдэг, колхознигуудтай хөөрэлдөө хэхэдээ артелиин ажабайдалһаа ямар баримтануудые хэрэглэхэ шухала байһые харуулдаг ба хөөрэлдөөнүүдтэнь бэлдэсэжэ, зохихо ажатлалтануудые хэдэг байна. Түрүү колхозник нүхэр Сухарев уданшьегүй колхозоо таряанажалай бригадираар томилогдоһон байха юм. Мүнөө тэрэнэй бригаданъ колхоз соогоо түрүү һуури эзэлэн, артелиин урда тавигдажа байгаа ажахын ба политическэ кампанинуудые амжалтатайгаар дүүргэнэ.

Нютагай Соведүүдтэ һунгаһан һунгалтануудай үедэ нүхэр М. Шестаков агитатораар томилогдоһон юм. Энэ нүхэр агитаторай хүдэлмэридэ оролдосотойгоор хандажа, хөөрэлдөөнүүдтэ нариннаар бэлэдхэдэг, тиигээд колхознигууд ехээр һонирхон шагнадаг байгаа. Нүхэр Шестаков колхознигуудта газетын һонинуудые уншажа үгэхэһөө гадна, манай орон доторхи ба гадаадын событинууд тухай хөөрэлдөө хэдэг. Партийна организаци нүхэр Шестаковые ВКП(б)-гэй гэшүүнэй кандидадта һаяхан абаһан байна.

Мүн Нарынска сельсоведэй Андреевэй нэрэмжэтэ колхозой партийна организаци (секретариинь нүхэр Осокин) партийнабэшэ эдэбхитэдтэ тушаглан хүдэлмэрилдэг. Партийнабэшэ колхозница Анисья Самсоновна Лямичевае малай фермэ дээрэ ахалагша һаалиша болгожо эльгээһэн юм. Нүхэр Лямичева түрүүшын үдэрһөө хойшо оролдосотойгоор ажаллажа, малай харууһые һайжаруулһан байна. Тэрэнэй эрхим хүдэлмэриин жэшээнь мал-ажал хүгжөөхэ, гүрэнэй түсэб дүүргэхын түлөө тэмсэлдэ бүхы колхознигуудые зоригжуулна. Иимэ жэшээнүүдые олоор харуулжа болохо байгаа.

Гэбэшье, аймагай зарим колхозуудай ба МТС-үүдэй партийна организацинуудта партийнабэшэ эдэбхитэдые ургуулан хүмүүжүүлхэ хүдэлмэри үшөө хангалтагүй байһаар. Ториин аймагай колхозуудта партийнабэшэ эдэбхитэдэй кадрнуудай олон байбашье һаань, тэдэниие зарим партийна организацинууд дутамагаар хүмүүжүүлдэг, тэдээндэ тушаглэдэггүй, тэдээнтэй холбоо барисаагаа һуларуулһан байна.

Партийна организацинууд амжалтатайгаар хүдэлмэрилхэ зорилгоор, колхознигуудые коммунистическээр хүмүүжүүлхэ ябадал шангадхаха, ажалай түрүү дүй дүршэл үргэнөөр дэлгэрүүлхэ ба колхозно полиин түрүүшүүлдэ тушаглэхэ зэргэтэй.

Колхозно үйлэдбэриин түрүүшүүлтэй, илангаяа фермэнүүдые даагшад ба таряанажалай бригаданууда бригадирнуудтай зүблөөнүүдые ходо хэжэ байха, тэдээндэ даалгабаринуудые үгэхэ, олониитын хүдэлмэридэ хандуулха шухала.

М. А. Якимов, ВКП(б)-гэй Ториин айкомой партийна, профсоюзна, комсомольско организацинуудай таһагые даагша.

ВЛКСМ-эй аймагуудай конференцинүүдһээ

КЯХТА

ВЛКСМ-эй Кяхтын аймачна конференци һаяхан боложо, айкомой хүдэлмэри тухай нүхэр Юмсунаевай тоосоото элидхэлые зүбшэн хэлсээ.

Аймагай комсомолецууд ба залуушуул аймагайнгаа урда табигдаһан политическэ ба ажахын зорилгонуудые шиидхэлгэдэ эдэбхитэйгээр хабаадана. Колхозуудай комсомолецууд артельнэ үйлэдбэриин бүхы палбаринуудта зүбөөр хуваарилан табигданхай ба бүхы залуушуулда ажалай эрхим жэшээ харуулдаг байна,—гэжэ элидхэлшэ тэмдэглээ.

РСФСР-эй ба БМАССР-эй Верховно Соведүүдтэ һунгаха һунгалтануудай бэлэдхэлэй үедэ аймагай комсомолецууд ба залуушуул ажалай бүтээсые дээшэлүүлжэ, ажал хүдэлмэри ба һуралсал дээрэ шэнэ амжалтануудые туйлана.

Тоосоото үе соо аймагай комсомольско организаци 300 үлүүтэй залуушуулые өөрынгөө зэргэдэ абаад байна. Комсомольско организацинууд культурно-ниитын, политическэ-гэгээрэлэй хүдэлмэриие зарим тэды һайжаруулһан байна.

Тэрэ зуура, элидхэлшэ ба үгэ хэлэгшэд комсомольско эхин организацинуудай хүдэлмэридэ ба ВЛКСМ-эй айкомой хүтэлбэридэ бии багабэшэ дутуунуудые элирүүлэн шүүмжэлээ.

ХОРИ

Январиин 20—21-нэй үдэрнүүдтэ комсомолой Хориин аймачна конференци болобо.

ВЛКСМ-эй айкомой секретарь нүхэр Бабановай элидхэлһээ ба үгэ хэлэгшэднүүд дээрэһээ хаража үзэхэдэ, аймагай комсомольско организацинай хүдэлмэрэ зарим тэды һайжарһан байна. Аймагай урда табигдаһан ажахын политическэ зорилгонуудые шиидхэлгэдэ комсомолецууд ба залуушуул эдэбхитэйгээр хабаадана. Тоосоото үе соо 221 хүн ВЛКСМ-эй зэргэдэ абтаа.

Гэбэшье ВЛКСМ-эй айком малажалал дээрэ хүдэлмэрилжэ байһан комсомолецууд ба залуушуулые хангалтагүйгөөр хүтэлбэрилнэ. Айкомой секретарь нүхэр Бабанов 4 һарын турша соо колхозуудай малажалай нэгэшье фермэ дээрэ гараагүй байха юм. Айкомой хүдэлмэрилэгшэд комсомольско эхин организацинуудай хүдэлмэридэ бодото туһаламжа үзүүлдэггүй. Комсомолецуудай политһуралсалые хүтэлбэрилхэ ябадалһаа ВЛКСМ-эй айком зайсашанхай. Тиимэһээ занятинуудай таһалдаха ябадал гарадаг байха юм. Мүн аймаг дотор физкультурно-спортивна хүдэлмэри һулаар эмхидхэгдэнхэй. ВЛКСМ-эй айком ба комсомольско эхин организацинууд культурно-гэгээрэлэй эмхи зургаануудай хүдэлмэри анхардаггүй байха юм.

ХЭЖЭНГЭ

Комсомольско конференци һаяхан боложо, тэрээн дээрэ ВЛКСМ-эй айкомой секретарь нүхэр Дугарцыренов элидхэл хэбэ.

—Залуушуулые коммунистическээр хүмүүжүүлхэ талаар аймагай комсомольско организаци нилээд ехэ хүдэлмэри хээ,—гэжэ элидхэлшэ тэмдэглэбэ. Саашань элидхэлшэ болбол айкомой хүтэлбэриин дутуу дунданаудые шүүмжэлһэн байна. Комсомолецууд ба залуушуулай политическэ һуралсалые айкомой зүгһөө һулаар хүтэлбэрилһэнэй эсэстэ «Зургаанай зам», «Заветы Ильича», Энгельсын ба Кировэй нэрэмжэтэ колхозуудай комсомольско организацинуудай дэргэдэхи политкружогууд 2—3 һараар гээгдэжэ занятяа эхилээ.

Конференци дээрэ үгэ хэлэгшэд айкомой аппарадай, илангаяа тэрэнэй секретарьнууд нүхэд Дугарцыренов, Мункуев гэгшэдэй хүтэлбэриин дутуунуудые шүүмжэлбэ.

АЖАЛШАДАЙ БЭШЭГҮҮДҺЭЭ

Хаалгатай байдаг магазинууд

Яруунын аймагай Калининай ба Кировэй нэрэмжэтэ колхозуудай дэргэдэхи Усть-Эгэтын сельпогой магазинуудай продавецүүд нүхэд Климова, Бадарнева гэгшэд холын гүүртэнүүдэй малшадта дабһа, зуруул, керосин, мылэ гэхэ мэтын зүйлнүүдые худалдаха нүүдэл худалдаа наймаа эмхидхэнэгүй.

Гадна, халтад гэбэл магазинуудаа хаажархёод, гэртээ һуудаг. Тиимэһээ худалдан абагшад тэдэнэрые хүлеэжэ, сагаа дэмы хосоргоно. Недели бүхэндэ 3 үдэр соо тус магазинууд хаалгатай байдаг.

Сельпогой ба аймпотребсоюзай правленинүүд хэмжээ абаха үүргэтэй.

И. Ульдургинский.

Сана ба коньнигүйдэнэ

Хэжэнгын аймпотребсоюзай базада (правлениин түрүүлэгшэ нүхэр Дагбаев) спортивна олон хэрэгсэлнүүд, тэдэнэй дунда сананууд ба конькинууд бии юм. Гэбэшье, тэдэнь 2—3 жэлэй турша соо худалдагдангүй хэбтэнэ. Тэдэнэй олонхинь гажажа, эбдэржэ хэрэггүй болошоо.

Гэхэтэй хамта аймаг доторхи һургуулинууд ба колхозой спортсменүүд үбэлэй физкультурна сезоной үедэ сана ба конькигүйдэжэ, байдаг.

Д. Доржиев.

ТОБШО СИГНАЛНУУД

Хэзээ нээгдэхэ магазин бэ? Ториин аймагай центртэхи номой магазин хододоо хаалтатай байдаг. «Номой магазин недели соо 1—2 үдэрһөө үлүү нээгдэдэггүй» гэжэ аймцентрынхид хэлсэдэг юм. Теэд, магазинай хүдэлмэриие һайжаруулха хүн олдоногүй.

Н. Цыренов.

Пилорамаяа жэбэрээнэ. Цакирай сомоной «Боевик» колхоз (Закамен) 40 мянган түхэригөөр пилорама абаһан аад, энээгээрээ ямаршье ажал хэнэгүй. Пилорамань миил жэбэржэ хэбтэнэ.

Ш. Бадмажапов.

Хилээмээр муугаар хангана. Һүүлэй үдэрнүүдтэ Хэжэнгын аймпотребсоюз аймагай центрын хүдэлмэришэд ба албахаагшадые талха хилээмээр муугаар хангана. Худалдаа наймаанай хүдэлмэрилэгшэдэй гэмээр хилээмэн хаһа саг соогоо баригданагүй.

Аймпотребсоюзай түрүүлэгшэ нүхэр Дагбаев энэ асуудалда тусхай анхаралаа хандуулха ёһотой.

Д. Дугаров.

Хориин аймагта спортивна хэрэгсэлнүүд хомор. Жэшээнь физкультурна костюмууд, футбол, волейбол, сеткэ гэхэ мэтын зүйлнүүд магазинуудта хаа яа үзэгдэдэг. Санаар ябалгын сезоной үни эхилээшье һаань, магазинуудта сананууд үгы байһаар.

А. Мангатханов.

Селькорнуудай материалаар хэмжээ абтаба

«Хүнүүдтэ анхаралаа хандуулнагүй» гэһэн гаршагтай бэшэг манай редакцида ороһон байгаа. Иволгын аймагай Молотовой нэрэмжэтэ колхозой малажалай хүдэлмэрилэгшэд муу байдалда байна гэжэ энээн соо мэдээсэһэн юм. Тиин эдэ баримтануудаар хэмжээ абахын тулада Иволгын аймисполкомдо тус бэшэг эльгээгдэһэн байна.

Дурсагдагша баримтанууд үнэхөөрөө зүб байгаа гэжэ ВКП(б)-гэй Иволгын айком мэдээсээ. Тус колхозой партийна эхин организациин суглаан дээрэ энэ бэшэг зүбшэн хэлсэгдэжэ, малажалай хүдэлмэрилэгшэдэй культурна ажаһуудалай услови һайжаруулха хэмжээнүүд абтаа. Хониной-товарна фермын хүдэлмэрилэгшэдэй байрын гэрнүүд заһабарилагдаһан байна.

* * *

Санагын сомоной Сталинай нэрэмжэтэ колхозой гэшүүн Шойжилжап Гармаев Санагын сельпогой эд бараа хулууһан аад, харюусалгада хандуулагданагүй гэжэ Закаменай аймагһаа манай газетын селькор мэдүүлһэн байна.

Тус бэшэг Закаменай аймагай прокуратурада эльгээгдэһэн байгаа.

Санагын сельпогой № 2 магазинай эд бараа хулууһанайнгаа түлөө Ш. Гармаев уголовно харюусалгада хандуулагдаба гэжэ аймагай прокуратура манай редакцида мэдээсэбэ.

Москвада болоһон бурят-монгол литературын вечернүүд юу харуулааб

☆

Ц. ГАЛСАНОВ,
БМАССР-эй советскэ уранзохёолшодой Союзай түрүүлэгшэ.

☆ ☆

ВКП(б)-гэй ЦК-гэй шиидхэбэриин ёһоор Москвада үнгэргэгдэһэн бурят-монгол литературын вечернүүд хадаа ехэхэн амжалтатай байһан, СССР-эй арадуудай сталинска эбдэршэгүй хани барисаанай демонстраци болоһон байна. Эдэ вечернүүд бурят-монгол арадай формоороо национальна, удхаараа социалистическэ культурын ёһотой һайндэр болоо.

Вечернүүдтэ хабаадагшад Трехгорно мануфактурын комбинадай ба Ленинэй орденто Московско машина бүтээлгын заводой коллективүүдтэй, столицын интеллигенциин олон тоото түлөөлэгшэдтэй уулзаһан байна. Московско центральна издательствонууд манай зохёолнууд сооһоо эрхимүүдыень шэлэжэ, московско эрхим уранзохёолшодоор оршуулуулаад, нилээд олон тарижтайгаар хэблэн гаргаа. Москвада болоһон манай литературын вечернүүдтэ зорюулагдажа, бурят-монголой уранзохёолшодой ба поэдүүдэй 10 ондоо номууд Москвада хэблэгдэн гараа. Мүн Улан-Удэдэ хэдэн олон номууд хэблэгдэһэн байна.

Хоца-Намсараевай — «Наран Сталин», «Түрэл арад» гэжэ шүлэгүүд, Жамсо Тумуновай — «Ленинэй нэрэмжэтэ библиотекэ соо», «Бидэнэр паровоз байгуулнабди», «Советскэ Союзай гражданин» гэһэн шүлэгүүд, эб найрамдал тухай Дамба Жалсараевай шүлэгүүд, Шираб Нимбуевай — «Москва» тухай шүлэг, Дольён Мадасоной, Цыден-Жаб Жимбиевэй лирическэ шүлэгүүдынь вечернүүд дээрэ һайшаалда хүртэһэн байна.

Московско нүхэдүүд манай залуу прозын туйлалтануудые һайшааха зуураа, ород хэлэн дээрэ хэблэгдэһэн Хоца Намсараевай —«Үүрэй толон» гэжэ романиие, тэрээнэй «Илалтын туяа», «Алтан зэбэ» гэжэ повестьнуудые, Жамсо Тумуновай — «Нойрһоо һэриһэн тала» гэжэ романиие, Цырен Очировай — «Жаргалай гол» гэжэ повестиие ба бусад зохёолнуудые онсолон тэмдэглээ. Эдэ зохёолнууд бурят-монгол литературын хүгжэлтэдэ ёһотой шэнэ шата болоһон байна.

Манай уранзохёолшод болон поэдүүд эдэ зохёолнууд дотороо Советскэ Союзай арадуудай агуу ехэ хани барисаае, пролетарска интернационализмын идеяе магтан дууляһан байха юм. Бүхы дэлхэй дээрэ эб найрамдалай түлөө ба американо-английска дайн үүдхэгшэдтэ эсэргүү тэмсэлэй темэ манай литература дотор улам бүри ехэ һуури эзэлнэ. Тиин, манай литературнуудай гол гол уран зохёолнуудай тематикынгаа ба жанрайнгаа талаар баяжаһан ябадал болбол бурят-монгол литература хадаа зүб замаар хүгжэжэ байна гэжэ баталан харуулна.

Өөһэдынгөө туйлалтануудые Москвада хоёрдохёо харуулһан манай республикын искусствонуудай мастернууд мүн лэ москвагайхидай һайшаал магтаалда хүртөө. Манай литературын вечернүүдтэй дашарамдуулан харуулагдаһан концертнүүдые москвагайхид тон халуунаар угтадаг байгаа.

Вечернүүдтэ бэлэдхэлэй үедэ ехэхэн хүдэлмэри хэгдэһэн ба тэрээндэ Улан-Удын интеллигенци эдэбхитэйгээр хабаадаһан байна. Вечернүүдтэ зорюулагдан, Бурмонгизай тематическа түсэбһөө гадуур, 100 шахуу хэблэлэй хуудаһатай литература хэблэгдэн гаргагдаа. Энэ талаар полиграфиин ба издательствын хүдэлмэрилэгшэд ехэхэн юумэ хэһэн байна. Манай уранзохёолшодой эрхим зохёолнуудые ород хэлэн дээрэ оршуулха талаар республикын уранзохёолшодой Союз нилээд ехэ хүдэлмэри хээ. СССР-эй советскэ уранзохёолшодой Союзай ехэхэн туһаламжатайгаар ород хэлэн дээрэ (Москвада хэблэгдэһэн номуудые оруулалсуулан) 25 ондоо нэрэтэй номууд вечернүүдтэ зорюулагдан хэблэгдээ. Ородой классигуудай ба советскэ уранзохёолшодой номуудые бурят-монгол хэлэн дээрэ оршуулха талаар ехэхэн хүдэлмэри хэгдэһэн ба хэгдэжэшье байна.

Столицын элитэ литераторнуудтай хэгдэһэн творческо уулзалганууд болбол туйлалтануудаа зүбөөр сэгнэхэ ба илангаяа дутагдалнуудаа гүнзэгыгөөр ойлгожо абаха ябадалдань республикын уранзохёолшодто ехэхэн туһаламжа үзүүлээ.

Москвада болоһон вечернүүдэй үедэ үнгэргэгдэһэн гол шухала хэмжээ-ябуулгануудай нэгэниинь юуб гэхэдэ, манай уран зохёолнуудые СССР-эй уранзохёолшодой Союзда үргэнөөр ба тала бүриһөөнь зүбшэн хэлсэлгэ болоно. Гурбан үдэрэй туршада үргэлжэлһэн зүбшэн хэлсэлгэ болбол эмхитэйгээр, идейнэ ба теоретическэ үндэр хэмжээндэ үнгэрөө. Бүхы дээрээ 14 номууд нарин нигтаар зүбшэн хэлсэгдэһэн байна. Энэ зүбшэн хэлсэлгэдэ столицын 60 шахам элитэ критигүүд, литературоведүүд, уранзохёолшод ба оршуулгашад хабаадаа.

Бурят-монгол литературын саашадаа хүгжэхэ талаар хэдэ хэдэн онсо шухала, проблемнэ асуудалнууд зүбшэн хэлсэлгэ дээрэ элирүүлэгдэн, табигдаһан байна. Түбхын түрүүндэ, бурят-монгол литературын хаанаһаа эхи абаһан тухай, тэрээнэй түүхын урда тээхи байдал тухай, тэрээнэй революционно ба демократическа заншалнууд тухай асуудал гаража ерээ. Энэ шухалын шухала асуудалые манай литературоведүүд ёһотойгоор шэнжэлээдүй шахуу байгаа. Энэ талаар Михаил Хамагановай —«Бурят-монгол литературын бүрилдэлгэдэ ба хүгжэлтэдэ ородой агууехэ литературын ээлһэн үүргэ тухай асуудал тушаа» гэһэн гансаханшье һаа, үнэтэ зохёол бэшэгдэһэн байна. Манай уранзохёолшодой ба поэдүүдэй өөһэдынгөө зохёолнууд дотор бурят-монгол арадай революционно заншалда хододоо хандадаг ябадал гэнтэ тохёолдоһон хэрэг бэшэ юм.

Зорилго юуб гэбэл, манай литературоведүүд хадаа бурят-монгол литературын бүрилдэн бии бололгын урда тээхи түүхые дүүрэнээр һонордохохо зэргэтэй. Имагта тиигэбэл бидэнэр манай литературын мүнөөнэй хүгжэлтые зүбөөр сэгнэжэ шадаха байнабди.

Мүн тэрэшэлэн арадай аман зохёолой баялигые шүүмжэлэлтэ ёһоор ашаглаха тухай, национальна формо ба социалистическэ удха хоёрые бата нигтаар ниилүүлхэ тухай асуудалнууд зүбшэн хэлсэгдээ. Үльгэрэй хуушарһан формонуудые дабан гаралга болбол манай уранзохёолшодто, илангаяа поэдүүдтэ туйлай шухала удхашанартай. Энэ асуудалые шиидхэлгэ хадаа социалистическэ реализмын методые гүнзэгыгөөр шудалха ябадалтай холбоотой. Бодото байдалые зүбөөр харуулһан имагтал реалистическэ зохёол дотор тодо һонор ба ёһотой национальна формо байха байна гэжэ мартаха хэрэггүй. Харин үнгэрһэн сагай «романтика» гэгдэдэг хаана ехэ байнаб, шэнэ социалистическэ удха хаана бага байнаб, тэндэл национальна формо тулюур дорой байдаг бшуу.

Формо удха хоёрой хоорондохи зүрилдөөе тайлбарилха зуураа, нүхэр Сталин иигэжэ хэлээ һэн: «...Зүрилдөөн болбол юрэнхыдөө формо удха хоёрой хоорондо бэшэ, харин шэнэ формо бэдэржэ ба тэрээн тээшэ эрмэлзээжэ байдаг шэнэ удха ба хуушан формо хоёрой хоорондо боложо байдаг юм». Манайда шүлэг зохёолгын хуушанай заншал эрид эбдэгдэжэ, шэнэ социалистическэ удхада харюусажа шадаха, шэнэ формонуудые бэдэрэлгэ боложо байна. Энэ процесс олон ондоо замаар ябана.

Литературна болон научна олониитын зорилго юуб гэбэл, энэ процессые анхаралтайгаар шэнжэлхэ, поэт бүхэнэй лабораторидо гүнзэгыгөөр орохо, поэдүүдэй дүй дүршэлдэхи бүхы шэнэ ба үнэтэ зүйлнүүдые нарин нигтаар суглуулха, формо удха хоёрой нигта нэгэдэлые түргэнөөр туйлаха ябадалдань тэдэнэртэ туһалха ябадал болоно.

Мүнөө дээрээ манай литературын гол дутагтал юуб гэхэдэ, уранзохёолшодой уран һайханаар бэшэхэ шадабаринь дуталдана. Языкознаниин асуудалнуудай талаар нүхэр Сталинай гениальна зохёолнууд хадаа литературна мэргэжэлээ дээшэлүүлхын түлөө, уран зохёолнуудайнгаа хэлые баяжуулхын, нигта һонор, сэбэр ба тодо болгохын түлөө тэмсэлые шангадхаха хэрэгтэ бидэниие уялгална.

Энэ тэмсэл хадаа бурят-монгол литература дотор һаяхан лэ эхилээд байна. Манай уранзохёолшодто литературна ажалай дүршэл, хэлые баяжуулха хүдэлмэриин дүршэл дуталдана. Манай хэлэнэй зогсолтогүйгөөр хүгжэжэ ба баяжажа байһантай дашарамдан гараһан шэнэ юумэнүүдые, бүхы үнэтэ юумэнүүдые шэлэн абажа, уран зохёолой литературада зоримгойгоор ба шадабаритайгаар хэрэглэхэ ябадал манай уранзохёолшодһоо эригдэнэ. Арадай хэлэдэг хэлэнһээ шухала зүйлнүүдые зоримгойгоор абажа, литературна хэлэндэ оруулха, хуушанай будэхирһэн үгэнүүдые шэнэ ба хүсэтэ үгэнүүдээр һэлгэхэ шухала. Энээнгүйгөөр ёһотой уран зохёол бэшэгдэжэ болохогүй байна бшуу.

Москвада болоһон зүбшэн хэлсэлгэ дээрэ элирүүлэгдэһэнэй ёһоор, манай уранзохёолшодой зохёолнуудай гол дутагдалынь юуб гэхэдэ, зохёохо шадабариин дутагдал, хэлые анхарал багатайгаар шудалалга, хэдэн олон зохёолнуудай композициингаа талаар һэбхи байлга, сюжет зохёожо хүсэд шададаггүй ябадал, хүнэй сэдьхэлэй байдалые дүүрэнээр харуулжа бирадаггүй ябадал, лирическэ зохёолнуудай заримдаа хэтэрхэй нилуун байдаг ябадал гэхэ мэтэнүүд болоно.

Зүбшэн хэлсэлгэдэ табигдаһан зохёолнууд сооһоо Хоца Намсараевай—«Үүрэй толон» гэжэ романиие абаад үзэе. Тэрэ хадаа үндэр сэгнэлтэ абаа. Гэбэшье, тус романай композициин һэбхи байһаниинь элирүүлэгдээ. Жамсо Тумуновай—«Нойрһоо һэриһэн тала» гэжэ роман мүн лэ һайн сэгнэлтэ абаа. Теэд тус роман дотор баһа тиимэл дутагдалнууд бии. Гадна, романай центральна геройнууд Дылгыр, Пунсок болон Нима Бороевой образууд хүсэд дүүрэнээр харуулагдажа шадагдаагүй. Мүн ородой революционернүүдэй, илангаяа Петровой образ халирхай гүйхэнөөр харуулагданхай. Цырен Очировай—«Жаргалай гол» гэжэ повесть шэнэ юумэн тухай шухала темээр бэшэгдэһэн һайн зохёол болобошье, зүбшэн хэлсэлгэ дээрэ элирүүлэгдэһэнэй ёһоор, композициингаа ба уран бэшэлгынгээ талаар дутагдалтай. Повестиин центральна геройнь ба центральна темэнь тодо бэшээр харуулагданхай.

Минии «Павел Балтахинов» гэжэ поэмэ ба «Ази дээгүүр сасарһан гэрэл» гэжэ шүлэгүүдэй сборник, Жимбиевэй «Баян нуга» гэжэ поэмэ, Ч. Цыдендамбаевай шүлэгүүдэй «Манай Тарбагатайда» гэжэ сборник, манай поэзиин хоёр антологи дэлгэрэнгыгээр зүбшэн хэлсэгдээ. «Павел Балтахинов» гэжэ поэмэ тушаа ехэхэн буляалдаан болоо. Энэ поэмэ ехэхэн дутагдалтай байна гэжэ би ойлгожо абааб. Тэрээнэй сюжет угаа схематична байна, мүн Балтахиновай ажал-ябуулгатай холбоогүй аад, юумые тодорхойгоор харуулжа шадагдаагүй зарим газарнууд бии. Поэмын бүлэгүүд хадаа хоорондоо һулаар холбогдонхой ба хэлэнэй талаар нилээд дутагдалнуудтай. Жимбиевэй поэмэ хадаа залуу поэдэй творческо ехэхэн амжалта болоһон байна. Гэбэшье, тус поэмэ дотор мүн лэ ехэхэн дутагдалнууд бии гэжэ элирүүлэгдээ.

Манай зорилго юуб гэхэдэ, Бурят-Монголой уранзохёолшодой зохёолгын мэргэжэлээр дутагдалтай дээрэһээ тохёолдоһон эдэ дутагдалнуудые зүбөөр ойлгожо ба шэнжэлжэ, тэдэниие зайлуулха, мэргэжэлээ таһалгаряагүйгөөр дээшэлүүлхэ, хэлэндэ ба зохёолой композицида эрилтэ ехэтэйгээр хандадаг болохо, тиин манай бурят-монгол литературын улам саашадаа хүгжэхэ ябадал туйлаха хэрэгтэй.

Манай литературын шухала жанрнууд болохо драматурги ба хүүгэдэй литературын дутагдалнууд зүбшэн хэлсэлгэ дээрэ тэмдэглэгдээ. Мүн бурят хэлэнһээ ород хэлэн дээрэ, ородһоо бурят-монгол хэлэн дээрэ оршуулгын талаар бии байһан дутагдалнууд тэмдэглэгдээ

Манай литературна критикын шанар һүүлэй үедэ хараа байса һайжаржа байна. Михаил Хамагановай бэшэһэн зохёол зүбшэн хэлсэлгэ дээрэ үндэрөөр сэгнэгдэөд, Москвада хэблэгдэхэ болоо. Залуу литературовед Александра Тантятова Хоца Намсараевай творчество тухай монографи бэшэжэ дүүргэхэеэ байна. Нүхэр Машкина бурят-монгол драматургиин түүхэ бэшэжэ эхилээ. Энэ хүндэтэ ба харюусалгата хүдэлмэридэ бусадшье нүхэдүүд оролсожо захалаа.

ВКП(б)-гэй обкомой бюрогой шиидхэбэриин ёһоор, энэ оной июньдэ Бурят-Монголой уранзохёолшодой хоёрдохи съезд үнгэргэгдэхэнь. Тус съезд хадаа Бурят-Монголой советскэ литературын бүхы туйлалтануудые сэгнэхэ ба дутагдалнуудыень элирүүлхэ байна. Идеологическа асуудалнууд тухай ВКП(б)-гэй ЦК-гэй түүхэтэ тогтоолнуудаар зоригжуулагдаһан, большевистскэ партиин залан ударидахы ба зоригжуулхы хүтэлбэри доро ажаллажа байдаг манай уранзохёолшод арадайнгаа үмэнэхи ба партиин үмэнэхи өөһэдынгөө үүргые дүүргэжэ шадаха.

Колхозуудай тоосоото-һунгуулиин суглаануудые эмхитэйгээр үнгэргэхэ

Тоосоото-һунгуулиин суглаанууд колхоз бүхэнэй ажабайдалда тон ехэ событи мүн. Суглаан болбол правлениин тоосоое ба колхозой шалгалтын комиссиин тогтоомжые баталдаг. Суглаан дээрэ артелиин түрүүлэгшын, бригадирнуудай, фермэнүүдые даагшадай хүдэлмэри зүбшэн хэлсэгдэдэг, түрүү колхознигуудай хүдэлмэриин дүй дүршэл согсологдодог байна. Суглаан дээрэ колхозой правлени, түрүүлэгшэ ба шалгалтын комисси һунгагдадаг юм. Гадна, таряалангай ургасые ба малай ашаг шэмые улам саашань дээшэлүүлхэ, колхозой олзо доходые ехэдхэхэ хэмжээ-ябуулганууд баталагдадаг.

Тоосоото-һунгуулиин суглаануудай урда тээ тэрээндэ бэлэдхэлэй ехэ хүдэлмэри хэгдэхэ ёһотой. Энэ хүдэлмэридэ колхозуудай правленинүүдһээ ба шалгалтын комиссинуудһаа гадна, үргэн ниитэ колхозно эдэбхитэд, аймагуудай хүдөө ажахын таһагуудай ба МТС-үүдэй мэргэжэлтэд хабаадалсаха байна.

Колхозуудай жэлэй тоосоо амжалтатайгаар табилга хангахын зорилгоор республикын хүдөө ажахын Министерство аймагуудай хүдөө ажахын таһагуудай инструктор-бухгалтернуудай инструктивна зүблөө хээ. Аймагай хүдөө ажахын таһагууд колхозуудай счетоводуудта ба шалгалтын комиссинуудай түрүүлэгшэнэртэ инструктаж үгэһэн байна. Аймгүйсэдкомууд жэлэй тоосоонуудые ба тоосоото-һунгуулиин суглаануудые үнгэргэхэ графигуудые зохёоһон ба баталһан байна. Тоосоото-һунгуулиин кампаниин үедэ аймагай хүдөө ажахын таһагуудай мэргэжэлтэд тус тус колхозуудта туһалхаар даалгабари абаһан байха юм. Мүнөө олон колхозуудта инвентаризаци ба шалгалта хэгдэжэ дүүргэгдээ.

Жэлэй тоосоо табилгада бэлэдхэлэй хүдэлмэриие шадамараар эмхидхэлгын жэшээ болгон Тарбагатайн аймагай Молотовой нэрэмжэтэ томодхогдоһон колхозые харуулхада болохо.

Тус колхозой счетовод нүхэр Кожевников, шалгалтын комиссиин түрүүлэгшэ нүхэр Борисов гэгшэд өөд зөөриин инвентаризациие ба шалгалтые илангаяа нигтаар хээ. Колхозой бүхы зөөри хогшол боложо дээрээ шалгагдаһан байна. Тоологдоһон зөөриие данса дээрэ бэшэгдэһэнтэйнь жэшэжэ, хадагаламжада ба колхозой зөөриие хэрэглэлгэдэ бии байһан дутуунуудые элирүүлэн, усадхаһан байха юм. Мүн колхозой түрүүлэгшын ба шалгалтын комиссиин тоосоото элидхэлнүүд бэлэдхэгдэһэн, колхозоо эмхидхэлэй-ажахын талаарнь бэхижүүлхэ хэмжээ-ябуулганууд зохёогдоһон байна. Колхознигууд суглаанай болохо үдэрые һайн мэдэжэ байха юм.

Заиграйн аймагай Кагановичын нэрэмжэтэ колхоздо тоосоото һунгуулиин суглаан ехэ эдэбхитэйтээр боложо үнгэрөө. Суглаанда колхознигуудай 81 процентнь хабаадаа. 15 хүн үгэ хэлэжэ, колхозой правлениин хүдэлмэриие эрид шүүмжэлһэн байна.

Гэбэшье, жэлэй тоосоо табилгада муугаар бэлэдхэжэ байһан колхозууд республика дотор үсөөнбэшэ бии. Жэшээнь, Заиграйн аймагай «Улаан-Эрхирик» колхоздо зөөри хогшолые инвентаризацилга унжагайржа ба шалгалтын комиссяар хүсэд бүридхэгдөөгүй байха юм. Ажалта үдэрэй тоо бүридхэлэй бусайданхай байбашье, шалгалтын комисси тэрэниие обёороогүй.

Торинн аймагай зарим колхозуудта зөөри хогшолой инвентаризаци тон муугаар хэгдээ. Жэшээлбэл, Энгельсын нэрэмжэтэ колхоздо инвентаризаци хэхэдэ 9 нарай хурьгад оршологдоогүй, «Улаан-Номто» колхоздо 70 толгой шубуун үлүү бэшэгдэһэн ба «Коммунизм» гэжэ томодхогдоһон колхоздо инвентаризаци мүнөө хүрэтэрөө дүүргэгдээгүй байха юм. Жэлэй тоосоо табилга мүн Иволгын, Кударын аймагуудай колхозуудта хангалтагүйгөөр үнгэргэгдэжэ байна. Эндэхи колхозуудта мүнөө хүрэтэрөө шалгалта дүүргэгдээгүй. Мүн тоосоото-һунгуулиин суглаануудые үнгэргэхэ тушаа баталагдаһан графигууд эбдэгдэһэн, тэрээндэ бэлэдхэлэй хүдэлмэри хэгдэдэггүй, тоосоото-һунгуулиин кампаниин удхашанар тухай колхознигуудай дунда ойлгууламжын хүдэлмэри һулаар ябуулагдадаг, жэлэй хүдэлмэриин дүнгүүдтэй колхознигууд уридшалан танилсуулагдадаггүй байба. Суглаануудта бэлэдхэхэдэнь туһалхаяа аймагуудай хүдөө ажахын таһагуудай ба МТС-үүдэй мэргэжэлтэд колхозуудта ошоогүй байха юм.

Республикын колхозуудай тоосоото-һунгуулиин суглаануудта бэлэдхэлэй иимэ ехэ дутагдалнууд хадаа нютагуудтахи хүдөө ажахын мэргэжэлтэдэй колхозуудта туһаламжа үзүүлээгүй дээрэһээ болоо. Аймагуудай хүдөө ажахын олон таһагуудай агрономическа ба зооветеринарна персонал, мүн тэрэшэлэн МТС-үүдэй агрономууд энэ хүдэлмэреэ аймагай хүдөө ажахын таһагуудай инструктор-бухгалтернуудта тохожорхиһон байха юм.

Аймагуудай хүдөө ажахын таһагуудай ба МТС-үүдэй зорилго хадаа тоосоото-һунгуулиин суглаануудые хаһа саг соонь, үндэр хэмжээндэ үнгэргэхын тула колхозуудта туһалха, энэ талаар нобшоролгые эрид шууд усадхаха ябадал болоно.

Аймагуудай хүдөө ажахын таһагуудай ба МТС-үүдэй хүтэлбэрилэгшэд ба мэргэжэлтэд тоосооте һунгуулиин суглаануудые бэлэдхэхэ ба үнгэргэхэ хэрэгтэнь колхозуудай правленинүүдтэ туһалха, суглаануудай эмхидхэлэй-политическэ үндэр хэмжээндэ үнгэргэгдэхэ, колхозуудай хүдэлмэридэ бии байһан дутагдалнуудые элирүүлхэ, колхознигуудай дунда гүрэнэй ба ажалай жаяг заршам бэхижүүлхэ, колхозуудай ниитын ажахы эрхилэлгэдэ гараһан дутуунуудые заһаха ябадал хангаха ёһотой.

Республикын колхозуудта тоосоото-һунгуулиин суглаануудые амжалтатайгаар үнгэргэлгэ хадаа ажахын-политическэ ехэ удхашанартай хэрэг мүн.

Л. Врублевская,
БМАССР-эй хүдөө ажахын Министерствын эмхидхэлэй-колхозно таһагай начальник.

КУРУМКАНАЙ АЙМАГТА

ЛУГОВОДОЙ АЖАЛ

Луговод Сэдэн Сэрэнов Курумканай аймагай Ленинэй нэрэмжэтэ колхоздо олон жэл соо хүдэлмэрилжэ ябана.

Үбгэн луговод колхозойнгоо сабшалангай ургасые дээшэлүүлхын тулада агротехническэ хүдэлмэри үбэлдөө хэнэ. Тэрэ хадаа намарай үедэ канава һубагуудые сэбэрлээд, мүнөө сабшалангай газар дээрэ наг шэбхэ шэрэжэ байна.

Үнгэрэгшэ жэлдэ сабшалангай газар үтэгжүүлжэ шадаһанай ашаар нүхэр Сэрэнов һайн ургаса абаһан байгаа.

20 ГҮҮНҺЭЭ 20 УНАГА

Дэрээнэй сомоной Ленинэй нэрэмжэтэ колхозой адуушан Цырен Дамбинов 12 жэл соо колхоздоо адуушаар хүдэлмэрилжэ байна. Тиихэ зуураа, хамтынгаа адуун һүрэгэй тоо толгой тэрэ нилээд олошоруулаа.

Үнгэрэгшэ жэлдэ нүхэр Дамбинов 20 гүүнһээ 20 унага абажа, бүрин бүтэнөөр түлжүүлһэн байгаа. Мүнөө нүхэр Дамбинов адуун һүрэгөө тобир тарганаар үбэлжүүлжэ байна.

ҮБГЭН АНГУУШАН

Дэрээнэй сомоной Ленинэй нэрэмжэтэ колхозой үбгэн колхозник В. Мухатаров агнууриДа ябажа, ойр зуура 6 булга хабхаанаар барижа, арһыень гүрэндэ тушааба. Энээнэйнгээ түлөө нүхэр Мухатаров хэдэн мянган түхэриг абаа.

ТҮСЭБӨӨ ҮЛҮҮЛЭН ДҮҮРГЭБЭ

Курумкандахи, гүрэнэй ондатрын ажахын (директорынь нүхэр Назаров) ангуушад ангай арһа тушаалгаар 1950 оной 4-дэхи кварталай түсэб 125 процент дүүргэбэ.

Эндэхи эрхим ангуушад Алексей Распопов түсэбөө холо үлүүлэн дүүргээд, нэгэ һара соо 9 булга барижа, гүрэндэ тушаагаа. Ангуушан Николай Колмаков 5600 түхэригэй ангай арһа оруулха түсэбтэй байһан аад, 8612 түхэригэйхиие оруулһан, 7 булга барижа тушааһан байна.

Мүн тэрэшэлэн сезонно ангуушад Н. Щербаков ба А. Споцырский гэгшэд түсэбөө үлүүлэн дүүргээ. Эдэнэр 12 булга барижа, гүрэндэ тушаагаа.

В. Будаев,
Б. Баторов.

Колхозой малшадта

Бурмонкоопсоюзай худалдаа наймаанай аймаг-хоорондын база малажалай хүдэлмэрилэгшэдтэ худалдахын тулада дулаан хубсаһануудые республикын аймпотребсоюзуудта һаяхан эльгээбэ. 7655 хэһэг телегрейкэнүүд, хүбэнтэй 980 үмдэн, 900 үбэлэй малгай, 580 паар үбэлэй бээлэй, 3040 паар валенканууд, 610 полушубка, 42 даха эльгээгдээ.

Малшадта худалдагдаха лампанууд, фонарьнууд, нэгэ вагон эмалированно амһартанууд абтаа. Эдэ бараанууд аймпотребсоюзуудта эльгээгдэхэнь.

Д. Колмаков.

Дархашуулай ажал

Чесанын сомоной (Хэжэнгэ) Сталинай нэрэмжэтэ колхозой модошо дархан Доржи Базаров малай байра заһабарилгада хүдэлмэрилхэ зуураа, нилээд ехэ ажал хэһэн байгаа.

Мүнөө нүхэр Базаров хабарай тарилгын зэбсэгүүдые заһабарилгада хүдэлмэрилнэ. Һунгалтануудай үдэр болотор 20 борной ба 14 плугай модо заһабарилха уялга абаад, нүхэр Базаров тэрэнээ дүүргэхын түлөө эршэмтэйгээр хүдэлмэрилжэ байна. Үнгэрэгшэ жэлдэ һайнаар хүдэлмэрилжэ, 700 ажалта үдэр олоо. Мүн модошо дархан М. Михайлов Базаровһаа гээгдэнэгүй.

Д. Имеев.

Пединститудуудай спортсменүүдэй уулзалга

Читын ба Бурят-Монголой пединститудуудай спортсменүүдэй уулзалга Улан-Удэ городто январиин 28-да эхилбэ. Эдэнэр хэдэн янзын спортоор мүрысэхэ юм.

Хоёр институдай шатаршад үсэд шангаар тэмсэн, партинуудаа һонирхолтойгоор наадажа эхилбэ.

Бурят-Монголой пединститудай спортивна зал соо волейболоор эрэшүүл ба эхэнэрнүүдэй уулзалга болобо.

Назым ХИКМЕТ

Эб найрамдал хамгаалгын Уласхоорондын шангай лауреат, турецкэ поэт

Минии зүрхэн эндэ бэшэ

Бамбагар сагаан гараараа
Баряа, эльбээшье һаа,
Эндүүрнэт, доктор, та
Эндэ зүрхым олохогүйлта.

Улаан шуһан,
Минии шуһан,
Урдан шудхарна Шара мүрэндэ.
Зүрхэмни сохилно Хитадта,

Зүб үнэнтэ байдалай түлөөдэ
Жагсаһан сэрэгүүдэйнь дунда.
Үнинһөө хойшо ходо,
Үүр хираалха үедэ

Тэнгэриин ягааршоодүйдэ
Тэндэ холын Грецидэ
(Заабол иимэ болзортой юм)
Зүрхымни алахаяа туунал.

Һүни бүхэндэ,
Һүни бүхэндэ,
Хаалтынхидай зүүдэлээн соо

Хашхарха, гэншэхэ абяан соо
Энэ минии зүрхэн,
Эдир бишыхан айлшандал
Инаг һайхан эхэ,

Эжэл хани тээшэм ниидэнэл.
Арадни гүйраншалһан зангаараа
Арбан жэлдэ хүлеэнэ намаяа.
Юутээш һаа тэрээндэ бэлэглэһэйб.

Яаха болоо гээшэб?
Решётко нэбтэлэн һарбайнам
Үлөөшэ гансал юумээ —
Улаан яблока шэнгихэн

Өөрынгөө зүрхые, доктор.
Зүрхэмни эндэ бэшэ,
Намтаяа бэшэ.
Би лазарет соо хэбтэнэб үбшэн,

Бүхэли һүниндөө зүрхэм
Халуун дүлөөр орьёнол,
Холын Одонтой хөөрэлдэн.

Та харин хэлэнэт:
«Түрмэ. Никотин.
Тамхяа хаяха хэрэгтэй...»
Минии зүрхэн аргалагдаха аал,
Аргалагдаха аал минии зүрхэн?!

1948 он.

Ород оршуулгаһаа **Ч. Намжилов** оршуулба.

Канадын хүдэлмэришэнэй прогрессивнэ партиин съезд

ТОРОНТО, январиин 30. (ТАСС). Канадын хүдэлмэришэнэй прогрессивнэ партиин IV съезд Торонтодо болобо.

Канадын хүдэлмэришэнэй прогрессивнэ партиин хүтэлбэрилэгшэ Тим Бак элидхэл хээ. Партиин гол зорилгонь — эб найрамдалай түлөө тэмсэлые шангадхалга мүн гэжэ Тим Бак хэлэнэ. Эб найрамдал сахиха хамтын ябуулгануудта нэгэдэхыень ороной үнэн зүб бодолто бүхы хүнүүдые уряалба.

Элдэб оронуудай компартинуудһаа съездын абаһан олон тоото амаршалганууд съезд дээрэ уншагдаа.

Съездын делегадууд Советскэ Союзай Коммунистическэ партиин Центральна Комитедэй эльгээһэн амаршалгые нэрьемэ, үни удаан альгаташалгаар угтаа.

Тус амаршалга соо ингэжэ хэлэгдэнэ:

КАНАДЫН ХҮДЭЛМЭРИШЭНЭЙ ПРОГРЕССИВНЭ ПАРТИИН IV СЪЕЗДДЭ

Советскэ Союзай Коммунистическэ партиин Центральна Комитет болбол Канадын хүдэлмэришэнэй Прогрессивнэ Партиин IV съездэ амаршалга хүргэнэ.

Дай үүдхэгшэдэй гэмтэ муухай түсэбүүдтэ эсэргүү, эб найрамдал бэхижүүлхын түлөө тэмсэлдээ амжалтануудые туйлахыень хүдэлмэришэнэй Прогрессивнэ Партида хүсэнэ.

СССР-эй Коммунистическэ Партиин Центральна Комитет.

Канадын хүдэлмэришэнэй прогрессивнэ партиин ажал-ябуулгада амжалтануудые хүсэһэн Хитадай, Холбоото Штадуудай ба Англиин компартинуудһаа амаршал... дые делегадууд халуунаар у...

Тим Бакын элидхэл тушаа хэлэһэн хүнүүд эб найрамдал... лөө тэмсэлдэ канадска хүдэл... шэд шиидхэхы һүури ээлиэ... тэмдэглэбэ.

Партиин центральна орган ... надиэн трибюн» газетын реда... эб найрамдалай тала бариг... Бүхэдэлхэйн Хоёрдохи конгр... хабаадаһан Моррис гэгшэ эб... рамдалай тала баригшадай ... дэлхэйн Хоёрдохи конгресс ... абтаһан, эб найрамдалай ... тэмсэлэй программые Канады... ловидо бэелүүлхэ тухай гол ... далда зорюулжа элидхэл хэб...

Канадын залуушуул да... эсэргүү, эб найрамдалай ... тэмсэлдэ тон эдэбхитэйгээр х... дажа байна гэжэ залуушуула... легадууд съездэ мэдээсэбэ.

Эхэнэрнүүдэй Уласхоорондын демократическа федерациин Соведэй сесси нээгдэбэ

БЕРЛИН, январиин 31. (ТАСС). Эхэнэрнүүдэй Уласхоорондын демократическа федерациин (МДФЖ) Соведэй ээлжээтэ сесси Берлиндэ, Германска демократическа республикын Арадай палатын байшан дотор, баярай оршон байдалда нээгдэбэ.

Германска демократическа республикын президент Вильгельм Пик, Германска демократическа республикын Арадай палатын түрүүлэгшэ Иоганнес Дикман, премьер-министр Отто Гротеволь түрүүтэй Германска демократическа республикын правительствын гэшүүд, Германска демократическа республикын демократическа партинуудай ба олониитын демократическа организацинуудай түлөөлэгшэд сессиин нээгдэхэ үедэ айлшад болон байлсаба.

Германиин эхэнэрнүүдэй демократическа Союзай түрүүлэгшэ Элли Шмидт сессиие нээгээ.

Германска демократическа республикын правительствын үмэнэһөө премьер-министр Отто Гротеволь сессидэ хабаадагшадые амаршалба.

Тэрэнэй һүүлээр, МДФЖ-гэй ... рүүлэгшэ Эжени Коттоной ... шалгын бэшэгые Францийн ... нүүдэй түлөөлэгшэ уншаба. ... Коттон сессидэ ерэжэ шадаа...

Сессидэ хабаадагшадые б... скэ эхэнэрнүүдэй делегаци ... шалаа.

Эб найрамдалай түлөө тэмс... дэй немецкэ комитедэй түрүү... профессор доктор Фридрих ... шалгын үгэ хэлэбэ, немецкэ ... тэ залуушуулай Союзай үмэ... Маргот Фейст гэгшэ сессидэ х... дагшадые амаршалһан байна...

Эхэнэрнүүдэй Уласхоорондын демократическа федерациин Соведэй сесси дээрэ

БЕРЛИН, февралиин 1. (ТАСС). Эхэнэрнүүдэй Уласхоорондын демократическа федерациин Соведэй сессиин мүнөөдэрэй заседани дээрэ түрүүлэгшээр һууһан Н. Попова сессиин зүблэхэ зүйл соносхоо гэбэл:

1. Эб найрамдалай тала баригшадай Бүхэдэлхэйн Хоёрдохи конгрессэй шиидхэбэринүүдтэй дашарамдуулан, МДФЖ-гэй бэелүүлхэ зорилгонууд.
2. Эхэнэрнүүдэй уласхоорондын хүдэлөөндэхи ябуулгануудайнгаа нэгэдэлые бэхижүүлхэ тухай МДФЖ-гэй зорилгонууд.
3. Үхибүүдые хамгаалха хүдэлөөе үргэдхэхэ тухай.
4. Шэнэ гэшүүдые МДФЖ-дэ абалга.

Германиин эхэнэрнүүдэй демократическа Союзай түрүүлэгшэ Элли Шмидт хадаа сессидэ хабаадагшадта Германска демократическа республикын президент Вильгельм Пикын эльгээһэн амаршалгын бэшэг уншаба.

МДФЖ-гэй генеральна секретарь Мари Клод Вайян-Кутюрье зүблэхэ зүйлэй түрүүшын асуудалаар үгэ хэлээ.

Бүхы оронуудта эб найрамдалай түлөө тэмсэгшэ олон миллион эхэнэрнүүдые эб найрамдалай тала баригшадай хүдэлөөндэ шанээр элсүүлхэ ябадал хадаа МДФЖ-гэй гол зорилго мүн гэжэ тэрэ х...

Элидхэлэйнгээ түгэсхэлдэ, ... Клод Вайян-Кутюрье эб найр... лай түлөө тэмсэлые улам ша... хахыень МДФЖ-гэй бүхы ... дые уряалһан ба эб найрам... болон демократиин хүсэнүүд... ха гэһэн этигэл мэдүүлһэн ба...

МДФЖ-гэй генеральна се... риин элидхэлэй һүүлээр, се... хабаадагшадта Долорес И... риин эльгээһэн амаршалгын ... уншагдаа.

Зүблэхэ зүйлэй түрүүшын ... далаар Полышын, Кубагай б... сад оронуудай түлөөлэгшэд ү... лэбэ.

ООН-эй Генеральна Ассамблейн Политическэ комитедтэ

НЬЮ-ЙОРК, январиин 30. (ТАСС). ООН-нэй Генеральна Ассамблейн Политическэ комитедэй заседани дээрэ корейскэ асуудал тушаа үгэ хэлэлгэ үргэлжэлөө. Индиин, Советскэ Союзай, Польшын ба бусад оронуудай түлөөлэгшэдтэй хамта, үшөө 11 делегадууд ораторнуудай тоодо бии байба.

Ливанай түлөөлэгшэ Малик түрүүлэн үгэ хэлээ. Процедурна асуудал тушаа буляалдаа хэхэгүй ба 12 оронуудай дурадхал тушаа голосовани хэхые зүбшөөхэ гэһэн гуйлтатайгаар Ливанай делегат Ш. Малик үгынгөө түгэсхэлдэ США-гэй түлөөлэгшэдэ хандаһан байна.

Тэрэнэй һүүлээр Бирмын түлөөлэгшэ Баррингтон үгэ хэлээ. Резолюциин американска проектые Бирма дэмжэжэ шадахагүй гэжэ мэдүүлбэ. Хитадай арадай республикын правительствые «агрессор» гэжэ соносхолго хадаа асуудалые хазагайруулһан ябадал мүн гэжэ Бирмын делегаци тоолоно.

Хитадай правительство хэлсээ хэхээр бэлэн байһанаа мэдүүлээ гэжэ Баррингтон тэмдэглэбэ. Американска проект дэмжэдэг делегадууд хэлсээ хэхэ замай «үүдэ хаахые оролдоно» гээшэ.

Исландиин түлөөлэгшэ Торс гэгшэ США-гэй резолюциин проект дэмжэһэн ба 12 гүрэнүүдэй проект буруушааһан байна.

Тэрэнэй һүүлээр, Индиин түлөөлэгшэ Рау үгэ абажа, азиатска ба арабска оронуудай проект тушаа комитедтэ хэгдэһэн ажаглалтанууд тухайда хэлэбэ.

Байлдаа зогсоохо тухай эрилтые тус проект хангахагүй байна гэһэн шүүмжэлэлэй үндэһөөр 12 оронуудай проектдэ оруулагдаһан хубилалтануудые Рау зааба. Хитадые «агрессор» гэжэ соносхогдоногүй гэһэн ажаглалтанууд тушаа дурдан, Рау хадаа Корейдэ хитадуудай ябуулгануудынь агрессивнэ һанаашалгын результат мүн гэдэгые Инди этигэнэгүй гэжэ хэлэбэ.

Агресси тухай асуудал хадаа тиимэ хилбар хэрэг бэшэ гэжэ Рау мэдүүлбэ.

Американска проектые абалга хэлсээ хэхэ үүдэ хаанагүй гэжэ зарим хүнүүд баталдаг байна, теэд үнэндөө Хитадые буруушаан шүүмжэлхэ тухай шиидхэбэриие абалга эбэй ёһоор шиидхэхэ арга боломжые үгы хэнэ гэжэ Рау мэдүүлбэ.

Норвегиин түлөөлэгшэ американска проектые дэмжэбэ.

Египетскэ түлөөлэгшэ Фавзи хадаа эбэй ёһоор шиидхэхэ ябадал туйлаха арга бии гэһэн Раугай дурадхалые дэмжээ.

Американска проект хадаа асуудалые шиидхэлгэдэ туһалнагүй гэжэ Эль-Хури (Сири) мэдүүлээ.

Резолюциин американска проект корейскэ конфликтые шиидхэхэгүй байхаһаа гадна, дай үргэдхэлгэдэ хүргэнэ, тиимэһээ Сири иимэ дурадхал дэмжэхэгүй,—гэбэ.

Энээгээр комитедэй заседани хаагдаа.

Германска Демократическ... Республикын худалдаа... наймаанай делегаци Москв...

Германска Демократическа... публикын худалдаа наймаана... легаци Германиин гадаады... дотоодын худалдаа наймаана... нистр г-н **Г. Хандке** гэгшээр... гойлогдон январиин 31-дэ М... ерээ.

СССР-эй Гадаадын Ху... наймаанай Министрын Ор... **М. Г. Лошаков**, СССР-эй МВ... Зүүн ба Центральна Европы... нуудай Управлениин Нача... **А. А. Павлов**, СССР-һээ Ге... ска Демократическа Республ... байгаа Худалдаа наймаана... лөөлэгшэ **Б. П. Мартынов**, ... эй МВТ-гэй Протокольно Та... Начальник Н. И. Кузьминск... СССР-эй МВТ-дэхи Германи... һагай Начальник Н. А. Б... гэгшэд делегациие аэродром... угтаһан байна.

Германска Демократическа... публикаһаа Москвада байгаа... ломатическа Миссиин гэшүү... легациие мүн лэ угталсаа.

(ТАС...

Французска 12 патриодуудые сүү... зүбтүүлбэ

ПАРИЖ, январиин 31. (Т... Эб найрамдалай тала бари... хүниие гэмнэһэн хэрэгые ... үдэрэй турша дотор Се... городто хаража үзэһэн пар... сэрэгэй трибунал приговор ... Трибунал хадаа гэмнэгдэһэн... ниие бүрин зүбтүүлээ.

Сен-Брие городтохи эб н... далай тала баригшад хадаа... риканска буу зэбсэгүүдые ба... рэгэй материалнуудые ... эшелон ябуулхые буруушаа... гэрэгшэ жэлэй майн 31-дэ ... дынгөө городой вокзал дээ... тест мэдүүлһэнэйнгээ түлөө ... үгтэһэн юм.

Сэрэгэй судьянар, прокуро... даа сүүдлэгдэхэ хүнүүдэй ... тодоруулжа шадаагүй.

КОРЕЯДЭХИ СОБЫТИНУУД

Арадай армиин Главна командованиин мэдээсэл

Арадай армиин частьнууд Хитадай һайндуратантай хамтадаа ябажа, дайсанда ехэ гээлгэ хоролтонуудые ушаруулан, фронтын зарим участогууд дээрэ байлдаануудые хэбэ гэжэ Корейскэ арадай-демократическа республикын Арадай армиин Главна командованиин мүнөөдэр дамжуулһан мэдээсэл соо хэлэгдэнэ.

Дайсанай тылдэхи партизанска отрядуудай дайшалхы ябуулганууд эдэбхитэй болоо. Кенги ба Канвон провинцинуудай районд дайлалдажа байгаа партизанска отряд 3 һара соо дайсанай 6300 солдат ба офицернүүдые алаһан, шархатуулһан байна. Тус отряд олон тоото трофейнүүдые, тэрэ тоодо ехэ буунууд, пулемёдууд, винтовконууд ба бусад зэбсэгүүдые абаа.

Харюусалгата редакт...
орлогшо Ц. Б. БУД...

Адрес редакции: г. Улан-Удэ, ул. Ленина, 26. Телефоны редакции: редактора—23, заместителя редактора —7-85, отв. секретаря—3-23 Отделов: партийной жизни, культуры и быта— 4-52, сельскохозяйственного ... мышленности—6-84, мест. информации и писем—6-84. Для междугородных переговоров—16.

Н—03523. Типография Управления полиграфической промышленности, издательств и книжной торговли при Совете Министров БМАССР. Тираж 10...